

Mötesbok: Fritidsnämnden (2026-10-21)

Fritidsnämnden

Datum: 2026-10-21

Plats: Esplanaden, Länken 3 trappor, Stadshuset

Kommentar:

Dagordning

Kl. 13.15 Upprop Esplanaden

Kl. 15.00 Umeå Summer Zone 2026

Kl. 15.30 Utvärdering SM-veckan vinter 2026

Behandling av mötesärende

60/26 Val av justerare, godkännande av dagordning och fråga om jäv	3
61/26 Handlingsplan bygdemedel 2027	4
62/26 Stöd till anläggningar, drift 2026, Umeå Automobilklubb	18
63/26 Svar på remiss: Policy för integrationsarbete i Umeå kommun, dnr SK-2026/00220	19
64/26 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1	30
65/26 Information och rapporter oktober 2026	37
66/26 Anmälningsärenden/delegationsbeslut oktober 2026	44

Tjänsteskrivelse

2026-10-09

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00006

Val av justerare, godkännande av dagordning och fråga om jäv

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att till justerare av dagens protokoll utse Joline Göttfert (M).

att godkänna sammanträdets dagordning.

att till protokollet notera eventuell anmälan om jäv.

Ärendebeskrivning

Eventuella ändringar i nämndens föredragningslista noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller närvara vid nämndens hantering av ärendet.

Beredningsansvariga

Elisabeth Anttu, nämndsekreterare

Monica Svonni
Stf. fritidsdirektör

Elisabeth Anttu
Nämndsekreterare

Tjänsteskrivelse

2026-10-07

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00046

Handlingsplan bygdemedel 2027

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att ställa sig bakom handlingsplan för bygdemedel 2027 enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Bygdemedel är ersättning till de bygder som påverkats av utbyggnaden av vattenkraft. Medel som inte behöver avsättas till rennäringsen och till att ersätta skador som orsakats av vattenkraften kan sökas av kommuner och ideella föreningar.

I Umeå kommun avsätts dessa medel för att ideella föreningar ska kunna bygga, utveckla och anpassa anläggningar, samlingslokaler, friluftsanläggningar med fokus på bland annat energisparåtgärder och tillgänglighetsanpassningar.

Innehållet i kommunens handlingsplan bygger på de mål, regler och principer som kommunfullmäktige beslutade om i samband med fastställande av nya bidragsregler 2021 samt den handbok som Länsstyrelsen tagit fram för bygdemedel.

Enligt Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder fastställt av kommunfullmäktige har kommunfullmäktige tilldelat fritidsnämnden kommunens ansvar för bygdemedel. Handlingsplanen ska även godkännas av Länsstyrelsen.

Inför upprättande av Handlingsplan för bygdemedel 2027 har Länsstyrelsen kommit med uppdateringar och synpunkter på kommunernas handlingsplaner i Västerbotten. Umeå kommun har därmed justerat texterna i Handlingsplanen för bygdemedel 2027 och ändringarna markeras med gult i texten.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för bygdemedel 2027 med ändringar markerade
Handlingsplan för bygdemedel 2027

2 av 2

Tjänsteskrivelse

Dnr: FN-2026/00046

Beredningsansvariga

Ida Odeblom, fritidskonsulent

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen Västerbotten

Monica Svonni

Verksamhetschef Föreningsbyrå/stab

Ida Odeblom

Fritidskonsulent

Handlingsplan för bygdemedel 2027

1. Bygdemedel

Bygdemedel är ersättning till de bygder som påverkats av utbyggnaden av vattenkraft. Medel som inte behöver avsättas till rennäringsen och till att ersätta skador som orsakats av vattenkraften kan sökas av kommuner och ideella föreningar. Pengarna ska användas till projekt och investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Bygdemedel kan sökas av föreningar med satsningar i Umeå kommun.

2. Länsstyrelsens handlägningsordning

2.1 Handlingsplan

Kommunen ska upprätta en årlig handlingsplan för bygdemedlens användning. Beslutsnivå för handlingsplanen bör normalt vara kommunstyrelsens arbetsutskott. I Umeå kommun är beslut om handlingsplanen delegerat till fritidsnämnden. Handlingsplanen ska därefter godkännas av Länsstyrelsen.

De insatser kommunen vill prioritera med stöd av bygdemedel bör vara kopplade till kommunens strategi och mål samt vara långsiktiga och bidra till kontinuerlig utveckling av bygden med hållbar utveckling i fokus.

2.2 Disponibel ram

Länsstyrelsen lämnar under det första kvartalet aktuellt år uppgift om disponibel ram till respektive kommun. Detta görs efter det att medel reserverats för oförutsedda skador på grund av vattenverksamhet och för främjande av rennäringsen samt mindre administrativ avgift för att hantera bygdemedlen.

2.3 Länsstyrelsens prövning av kommunens förslag till handlingsplan

Länsstyrelsen prövar kommunens förslag till handlingsplan utifrån gällande förordning och riktlinjer och beslutar om godkännande enligt Handbok för hantering av bygdemedel i Västerbotten.

2.4 Kommunens förslag till beslut

Fritidsnämnden gör en bedömning och prioriterar bland de ansökningar som inkommit samt lämnar förslag till beslut till Länsstyrelsen i de enskilda ärendena. Varje ärende ska prövas mot de mål och inriktningar som finns i detta dokument (se punkt 4 Insatsområden), Förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter, Länsstyrelsen Västerbottens riktlinjer för hantering av bygdemedel i Västerbotten samt handbok för hantering av bygdemedel i Västerbotten.

2.5 Kontroll av projektet

Länsstyrelsen kontrollerar projektets genomförande. Länsstyrelsen verkställer utbetalningen efter följande regler:

- Rekvisition av bygdemedel kan ske vid högst tre tillfällen.

- För projekt som överstiger 30 000 kronor *kan* förskott med 33 % av beslutat belopp beviljas. Detta gäller under förutsättning att föreningen begärt förskott vid ansökningstillfället. Resterande medel utbetalas efter rekvisition.

- Ansökan om utbetalning sker i Tillväxtverkets e-tjänst och handläggs av Länsstyrelsen. Alla fakturor måste vara ställda till stödmottagaren, avse beviljade projektaktiviteter och ha uppstått inom beslutad projekttid för att betraktas som stödberättigande. I de fall utlägg gjorts av privatperson ska föreningen kunna visa att utläggen återfinns i föreningens bokföring och/eller är betalda av föreningen.

Länsstyrelsen Västerbotten kan inte pröva en ansökan om utbetalning som inte är komplett. Det innebär att nödvändiga underlag måste bifogas, och att ansökan om utbetalning är signerad av firmatecknare. Signering kan ske genom det signeringsunderlag som systemet skapar i samband med att sökande skickar in ansökan om utbetalning. Firmatecknare skriver under. Bifoga även senaste intyg, till exempel konstituerande protokoll, om vilka som tecknar föreningens firma.

Om arbetsmoment inte hinns med inom projekttiden ska sökande i god tid ansöka om förlängd projekttid. Skicka ansökan till vasterbotten@lansstyrelsen.se och märk med ärendetid och diarienummer.

Utbetalning av bygdemedel kan endast ske till konto som står i föreningens namn. Det kan vara något längre handläggningstider för utbetalning under sommarperioden.

3. Kommunens bestämmelser

Vid hantering av bygdeavgiftsmedel ska denna handlingsplan samt handbok för bygdemedel upprättad av Länsstyrelsen Västerbotten tillämpas. Se Handbok 208-8649-2025 Se även riktlinjer för föreningsbidrag och handlingsplanärenden dnr 208-8646-2025 och 208-8648-2025.

3.1 Berörd bygd

I förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter finns begreppet "berörd bygd". Med berörd bygd avses hela kommunen.

3.2 Genomförandetid

Objekt för vilket bidrag beviljats ska vara slutfört och redovisat till Länsstyrelsen inom tre år från att **ansökan inkommit till Länsstyrelsen.**

3.3 Startdatum

Projektkostnader kan godkännas fr o m att ansökan inkommer till Länsstyrelsen. Dock startar projektet då på egen risk.

3.4 Bidragsnivå

Normalt kan den ideella föreningen få 90 % av kostnader som inte täcks av andra bidragsmedel. Eget ideellt arbete räknas inte som kostnad.

3.5 Projektplan

Behöver en investering finansieras ur mer än ett års disponibla medel bör en projektplan upprättas **och projektplanen skrivs in i handlingsplanen för kommunen aktuellt år.**

3.6 Återkommande bidrag

Medel får inte utgå återkommande till en och samma organisation för samma ändamål.

3.7 Ursprungligt ändamål

Det ändamål som bidraget beviljats för får inte utan vidare ändras. Förändringsunderlag skickas till Länsstyrelsen som prövar om förändring kan ske.

3.8 Driftskostnader eller kostnadstäckning

Stöd får *inte* beviljas till rena driftskostnader eller som kostnadstäckning för föreningar i kris.

4. Insatsområden

4.1 Främjande av kommunens föreningsliv

Medelsram

De tilldelade medlen avsätts för främjande av kommunens föreningsliv utifrån nedanstående mål och inriktning. Stöd och samverkan med den ideella sektorn är ett prioriterat område utifrån kommunens strategiska plan.

Mål

Det finns många värden med att stötta det ideella föreningslivet. Först och främst finns ett stort egenvärde i och med alla aktiviteter och insatser som skapas bland föreningar i kommunen. Detta bidrar till ett brett utbud av aktiviteter och insatser till glädje för **alla invånare i kommunen**. All ideell tid som föreningsrepresentanter och medlemmar bidrar med är mycket värdefullt för både enskilda individer och för samhället i stort. Utöver detta finns många olika mervärden som de ideella föreningarna kan bidra med i sin verksamhet. Föreningslivet kan till exempel bidra med:

- gemenskap och integration
- socialt förebyggande arbete, till exempel upptäcka problem och arbeta för att alla barn och unga ska få trygga uppväxtvillkor
- förbättrad folkhälsa, till exempel fysisk och mental hälsa
- ökad social tillit, både mellan människor och i relationer mellan människor och myndigheter
- idéer och innovationer som bidrar till samhällsutveckling
- att agera som bevakare av rättigheter för olika grupper och att göra sin röst hörd i olika frågor
- att genom sin verksamhet vara skola för lärande kring demokrati
- delaktighet och inflytande och till exempel ge unga möjlighet att påverka sin fritid och att påverka samhället
- kunskap inom föreningens specialområden.

Umeå kommun vill med sitt stöd bidra till ett starkt och självständigt föreningsliv som har ett stort egenvärde och som även har många olika mervärden som kan bidra till samhällsutveckling.

Inriktning

Stöd kan sökas till:

- byggande av anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- generell tillgänglighet i anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- miljöanpassning av anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- större renoveringsinsatser (inte löpande drift/underhåll) i anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- insatser för att främja fiske
- insatser som främjar ökad rörelserikedom för barn och ungdomar på landsbygden där tillgång till lokaler inte finns, ex kommunala idrottshallar.

Om bygdemedel beviljas som medfinansiering av föreningars projekt, till exempel EU-projekt, LONA- eller LOVA-bidrag, får dubbelfinansiering inte förekomma.

Grundläggande krav på den ideella föreningen

För att en ideell förening ska kunna beviljas stöd har Umeå kommun satt upp ett antal grundläggande krav som måste uppfyllas. Förutom att föreningen måste registrera sig i Umeå kommuns föreningsregister och årligen kunna uppvisa verksamhetsberättelse, protokoll där firmatecknare framgår, ekonomisk berättelse, revisionsberättelse, stadgar och verksamhetsplan så måste föreningen uppfylla följande krav:

- Föreningen ska normalt vara ideell, allmännyttig och öppen för alla där det av stadgarna ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar har rätt till medlemskap. Ansvarig nämnd har möjlighet att i enstaka fall besluta om undantag från detta krav om det till exempel finns allmännyttiga orsaker som grund.

- Föreningen ska normalt ha sitt säte i Umeå kommun och i huvudsak bedriva sin verksamhet i Umeå kommun. Detta krav ska dock inte påverka möjligheten att utveckla samarbete och samverkan regionalt, nationellt eller internationellt.

- Föreningen ska bestå av minst 5 medlemmar och föreningen ska ha en tydlig metod för att säkerställa ett aktivt ställningstagande till medlemskap från sina medlemmar.

Bidrag ska inte lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten:

1. Utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter
2. Diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde
3. Rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2
4. Motarbetar det demokratiska styrelseskicket Föreningar som bedriver verksamhet för barn och unga ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med FN:s barnkonvention och lagstiftning kopplat till denna.

Föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Handlingsplan för bygdemedel 2027

1. Bygdemedel

Bygdemedel är ersättning till de bygder som påverkats av utbyggnaden av vattenkraft. Medel som inte behöver avsättas till rennäringsen och till att ersätta skador som orsakats av vattenkraften kan sökas av kommuner och ideella föreningar. Pengarna ska användas till projekt och investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Bygdemedel kan sökas av föreningar med satsningar i Umeå kommun.

2. Länsstyrelsens handlägningsordning

2.1 Handlingsplan

Kommunen ska upprätta en årlig handlingsplan för bygdemedlens användning. Beslutsnivå för handlingsplanen bör normalt vara kommunstyrelsens arbetsutskott. I Umeå kommun är beslut om handlingsplanen delegerat till fritidsnämnden. Handlingsplanen ska därefter godkännas av Länsstyrelsen.

De insatser kommunen vill prioritera med stöd av bygdemedel bör vara kopplade till kommunens strategi och mål samt vara långsiktiga och bidra till kontinuerlig utveckling av bygden med hållbar utveckling i fokus.

2.2 Disponibel ram

Länsstyrelsen lämnar under det första kvartalet aktuellt år uppgift om disponibel ram till respektive kommun. Detta görs efter det att medel reserverats för oförutsedda skador på grund av vattenverksamhet och för främjande av rennäringsen samt mindre administrativ avgift för att hantera bygdemedlen.

2.3 Länsstyrelsens prövning av kommunens förslag till handlingsplan

Länsstyrelsen prövar kommunens förslag till handlingsplan utifrån gällande förordning och riktlinjer och beslutar om godkännande enligt *Handbok för hantering av bygdemedel i Västerbotten*.

2.4 Kommunens förslag till beslut

Fritidsnämnden gör en bedömning och prioriterar bland de ansökningar som inkommit samt lämnar förslag till beslut till Länsstyrelsen i de enskilda ärendena. Varje ärende ska prövas mot de mål och inriktningar som finns i detta dokument (se punkt 4 Insatsområden), Förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter, *Länsstyrelsen Västerbottens riktlinjer för hantering av bygdemedel i Västerbotten* samt *handbok för hantering av bygdemedel i Västerbotten*.

2.5 Kontroll av projektet

Länsstyrelsen kontrollerar projektets genomförande. Länsstyrelsen verkställer utbetalningen efter följande regler:

- Rekvisition av bygdemedel kan ske vid högst tre tillfällen.

- För projekt som överstiger 30 000 kronor *kan* förskott med 33 % av beslutat belopp beviljas. Detta gäller under förutsättning att föreningen begärt förskott vid ansökningstillfället. Resterande medel utbetalas efter rekvisition.
 - Ansökan om utbetalning sker i Tillväxtverkets e-tjänst och handläggs av Länsstyrelsen. Alla fakturor måste vara ställda till stödmottagaren, avse beviljade projektaktiviteter och ha uppstått inom beslutad projekttid för att betraktas som stödberättigande. I de fall utlägg gjorts av privatperson ska föreningen kunna visa att utläggen återfinns i föreningens bokföring och/eller är betalda av föreningen.
- Länsstyrelsen Västerbotten kan inte pröva en ansökan om utbetalning som inte är komplett. Det innebär att nödvändiga underlag måste bifogas, och att ansökan om utbetalning är signerad av firmatecknare. Signering kan ske genom det signeringsunderlag som systemet skapar i samband med att sökande skickar in ansökan om utbetalning. Firmatecknare skriver under. Bifoga även senaste intyg, till exempel konstituerande protokoll, om vilka som tecknar föreningens firma.
- Om arbetsmoment inte hinns med inom projekttiden ska sökande i god tid ansöka om förlängd projekttid. Skicka ansökan till vasterbotten@lansstyrelsen.se och märk med ärendetid och diarienummer.
- Utbetalning av bygdemedel kan endast ske till konto som står i föreningens namn. Det kan vara något längre handläggningstider för utbetalning under sommarperioden.

3. Kommunens bestämmelser

Vid hantering av bygdeavgiftsmedel ska denna handlingsplan samt handbok för bygdemedel upprättad av Länsstyrelsen Västerbotten tillämpas. Se Handbok 208-8649-2025 Se även riktlinjer för föreningsbidrag och handlingsplanärenden dnr 208-8646-2025 och 208-8648-2025.

3.1 Berörd bygd

I förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter finns begreppet "berörd bygd". Med berörd bygd avses hela kommunen.

3.2 Genomförandetid

Objekt för vilket bidrag beviljats ska vara slutfört och redovisat till Länsstyrelsen inom tre år från att ansökan inkommit till Länsstyrelsen.

3.3 Startdatum

Projektkostnader kan godkännas fr o m att ansökan inkommer till Länsstyrelsen. Dock startar projektet då på egen risk.

3.4 Bidragsnivå

Normalt kan den ideella föreningen få 90 % av kostnader som inte täcks av andra bidragsmedel. Eget ideellt arbete räknas inte som kostnad.

3.5 Projektplan

Behöver en investering finansieras ur mer än ett års disponibla medel bör en projektplan upprättas och projektplanen skrivs in i handlingsplanen för kommunen aktuellt år.

3.6 Återkommande bidrag

Medel får inte utgå återkommande till en och samma organisation för samma ändamål.

3.7 Ursprungligt ändamål

Det ändamål som bidraget beviljats för får inte utan vidare ändras. Förändringsunderlag skickas till Länsstyrelsen som prövar om förändring kan ske.

3.8 Driftskostnader eller kostnadstäckning

Stöd får *inte* beviljas till rena driftskostnader eller som kostnadstäckning för föreningar i kris.

4. Insatsområden

4.1 Främjande av kommunens föreningsliv

Medelsram

De tilldelade medlen avsätts för främjande av kommunens föreningsliv utifrån nedanstående mål och inriktning. Stöd och samverkan med den ideella sektorn är ett prioriterat område utifrån kommunens strategiska plan.

Mål

Det finns många värden med att stötta det ideella föreningslivet. Först och främst finns ett stort egenvärde i och med alla aktiviteter och insatser som skapas bland föreningar i kommunen. Detta bidrar till ett brett utbud av aktiviteter och insatser till glädje för alla invånare i kommunen. All ideell tid som föreningsrepresentanter och medlemmar bidrar med är mycket värdefullt för både enskilda individer och för samhället i stort. Utöver detta finns många olika mervärden som de ideella föreningarna kan bidra med i sin verksamhet. Föreningslivet kan till exempel bidra med:

- gemenskap och integration
- socialt förebyggande arbete, till exempel upptäcka problem och arbeta för att alla barn och unga ska få trygga uppväxtvillkor
- förbättrad folkhälsa, till exempel fysisk och mental hälsa
- ökad social tillit, både mellan människor och i relationer mellan människor och myndigheter
- idéer och innovationer som bidrar till samhällsutveckling
- att agera som bevakare av rättigheter för olika grupper och att göra sin röst hörd i olika frågor
- att genom sin verksamhet vara skola för lärande kring demokrati
- delaktighet och inflytande och till exempel ge unga möjlighet att påverka sin fritid och att påverka samhället
- kunskap inom föreningens specialområden.

Umeå kommun vill med sitt stöd bidra till ett starkt och självständigt föreningsliv som har ett stort egenvärde och som även har många olika mervärden som kan bidra till samhällsutveckling.

Inriktning

Stöd kan sökas till:

- byggande av anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- generell tillgänglighet i anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- miljöanpassning av anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- större renoveringsinsatser (inte löpande drift/underhåll) i anläggning, samlingslokal eller friluftsanläggning i föreningsregi och där allmänintresset är starkt
- insatser för att främja fiske
- insatser som främjar ökad rörelserikedom för barn och ungdomar på landsbygden där tillgång till lokaler inte finns, ex kommunala idrottshallar.

Om bygdemedel beviljas som medfinansiering av föreningars projekt, till exempel EU-projekt, LONA- eller LOVA-bidrag, får dubbelfinansiering inte förekomma.

Grundläggande krav på den ideella föreningen

För att en ideell förening ska kunna beviljas stöd har Umeå kommun satt upp ett antal grundläggande krav som måste uppfyllas. Förutom att föreningen måste registrera sig i Umeå kommuns föreningsregister och årligen kunna uppvisa verksamhetsberättelse, protokoll där firmatecknare framgår, ekonomisk berättelse, revisionsberättelse, stadgar och verksamhetsplan så måste föreningen uppfylla följande krav:

- Föreningen ska normalt vara ideell, allmännyttig och öppen för alla där det av stadgarna ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar har rätt till medlemskap. Ansvarig nämnd har möjlighet att i enstaka fall besluta om undantag från detta krav om det till exempel finns allmännyttiga orsaker som grund.

- Föreningen ska normalt ha sitt säte i Umeå kommun och i huvudsak bedriva sin verksamhet i Umeå kommun. Detta krav ska dock inte påverka möjligheten att utveckla samarbete och samverkan regionalt, nationellt eller internationellt.

- Föreningen ska bestå av minst 5 medlemmar och föreningen ska ha en tydlig metod för att säkerställa ett aktivt ställningstagande till medlemskap från sina medlemmar.

Bidrag ska inte lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten:

1. Utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter
2. Diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde
3. Rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2
4. Motarbetar det demokratiska styrelseskicket Föreningar som bedriver verksamhet för barn och unga ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med FN:s barnkonvention och lagstiftning kopplat till denna.

Föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Tjänsteskrivelse

2026-10-12

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00023

Stöd till anläggningar, drift 2026, Umeå Automobilklubb

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att fördela 115 000 kr till Umeå Automobilklubb för drift av anläggningarna Alvik Ringbana och Bussjö Motorstadion.

Ärendebeskrivning

Stöd till anläggningar är till för att stötta ideella föreningar som äger och driver egna lokaler och anläggningar inom idrotts- och friluftsområdet samt för samlingslokaler inom kommunen. Ett driftstöd som syftar till att täcka delar av driftskostnaderna för föreningsägda lokaler, anläggningar och samlingslokaler för att på så sätt stötta föreningar att driva egna anläggningar som komplement till de kommunala.

Umeå Automobilklubb bedriver motorsport på två anläggningar i kommunen, Alvik Ringbana och Bussjö Motorstadion. Föreningen är ett gott komplement för medborgarna då kommunen själv inte tillhandahåller anläggningar för motorsport.

Föreningen har beviljats samma belopp tidigare år. Alvik Ringbana beviljas 50 000 kr och Bussjö Motorstadion 65 000 kr. Beloppet ryms inom kvarvarande budget för året. Kvar i budgeten för Stöd till anläggningar 2026 finns att fördela 542 941 kr.

Beredningsansvariga

Ida Odeblom, Fritidskonsulent

Beslutet ska skickas till

Berörda föreningar

Monica Svonni
Verksamhetschef Föreningsbyrå/stab

Ida Odeblom
Fritidskonsulent

Tjänsteskrivelse

2026-10-09

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00035

Svar på remiss: Policy för integrationsarbete i Umeå kommun, dnr SK-2026/00220

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att godkänna förslag till yttrande enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har överlämnat förslag till Policy för integrationsarbete i Umeå kommun till kommunens nämnder och berörda bolag inom Umeå Kommunföretag, UKF, för yttrande. Fritidsnämnden har getts möjlighet att lämna synpunkter på policyns upplägg och innehåll.

Syftet med policyn är att ange övergripande förhållningssätt och principer för kommunens integrationsarbete samt skapa en gemensam inriktning för nämnder och verksamheter i planering, beslut och genomförande av insatser som rör integration.

I policyförslaget beskrivs integration som en långsiktig och samhällsbärande process där arbete, utbildning, hälsa, social hållbarhet, delaktighet i samhälls-, kultur- och fritidsliv samt samverkan med civilsamhälle och näringsliv lyfts fram som centrala delar i kommunens samlade integrationsarbete.

Fritidsnämndens yttrande

Fritidsnämnden ser positivt på förslaget till Policy för integrationsarbete i Umeå kommun. Nämnden ser det som angeläget att kommunen har ett gemensamt och långsiktigt förhållningssätt till integrationsfrågor och välkomnar att fritid, kultur och civilsamhälle tydligt lyfts fram som viktiga delar i kommunens samlade arbete.

Fritidsnämndens grunduppdrag är att erbjuda ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning. Inom ramen för detta ansvarar nämnden för öppna mötesplatser för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning. I uppdraget ingår även ansvar för

Tjänsteskrivelse

Dnr: FN-2026/00035

idrottsanläggningar, friluftsområden, badverksamhet och simundervisning samt ett omfattande stöd till föreningslivet. Dessa verksamheter bidrar till flera av de mål som lyfts fram i policyförslaget genom att skapa inkluderande sammanhang där människor möts, utvecklar relationer och ges möjlighet till en aktiv och hälsosam livsstil.

Det ideella föreningslivet utgör en central arena för delaktighet och samhällsdeltagande. Genom deltagande i föreningar ges människor möjlighet att etablera sociala nätverk, uppleva gemenskap och delta i demokratiska processer. Ideellt engagemang bidrar även till utveckling av erfarenheter och kompetenser som är värdefulla i många delar av samhället, inte minst i arbetslivet.

Sammantaget bedöms policyförslaget på ett väl avvägt sätt beskriva integration som ett gemensamt ansvar för hela kommunen. Nämnden har inga synpunkter på policyförslagets utformning, men vill särskilt understryka fritidens och civilsamhällets betydelse som en central del av kommunens långsiktiga integrationsarbete.

Beslutsunderlag

Protokollsunderlag

Policy för integrationsarbete i Umeå kommun - remissversion

Beredningsansvariga

Ola Svensson, enhetschef Föreningsbyrå/stab

Beslutet ska skickas till

utbildningskontoret@umea.se senast 2026-10-29, märkning SK-2026/00220 i ärenderaden

Monica Svonni
Verksamhetschef Föreningsbyrå/stab

Ola Svensson
Enhetschef
Föreningsbyrå/stab

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2026-05-20

§ 45

Diariennr: SK-2026/00220

Remiss av Policy för integrationsarbete i Umeå kommun**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar

att överlämna remissutgåva av policy för integrationsarbete i Umeå kommun (bilaga 2) till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Ärendebeskrivning

Integrationsstrategi och aktivitetsplan 2019 antogs av kommunfullmäktige 2019-02-25.

Till följd av de förändrade förutsättningarna för mottagande, bosättning, arbetsmarknad och samhällsutveckling krävs en uppdaterad och mer strategisk inriktning på styrningen. Av den anledningen fattade kommunfullmäktige beslut 2025-11-24 (bilaga 1) att tidigare antagen integrationsstrategi ska revideras.

Revideringen 2026 av styrdokumentet syftar till att det fortsatt ska fungera som ett stöd för det strategiska och kommunövergripande integrationsarbetet i Umeå kommun och ska tydliggöra kommunens långsiktiga inriktning för integration och etablering samt hur arbetet ska bidra till social hållbarhet, kompetensförsörjning och ett tryggt samhälle.

I denna revidering ingår också att styrdokumentet går från att vara en strategi till att vara en policy för integrationsarbete i enlighet med det av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för styrande dokument i Umeå kommun.

Syfte

Syftet med policy för integrationsarbete i Umeå kommun är att ange övergripande förhållningssätt och principer för integrationsarbetet.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2026-05-20

Policyn ska ge en gemensam inriktning och vara vägledande för nämnder, förvaltningar och verksamheter i planering, beslut och genomförande av insatser som rör integration.

Remissförfarande

Förslag till policy (bilaga 2) föreslås nu lämnas på remiss till kommunens nämnder (ej gemensamma nämnder), samt till UKF:s VD för vidarebefordran till berörda bolag för yttrande där gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden önskar synpunkter kring policyns upplägg och innehåll.

Remissyttrandet ska vara inlämnat till gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen senast den 29 oktober 2026. Vid inlämning av remissyttrandet ska ärendenummer SK-2026/00220 framgå i ärenderaden. Skicka yttrandet till utbildningskontoret@umea.se.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Aktualitets- och relevansprövning KF 2025-11-24 § 254

Bilaga 2: Remissversion av Policy för integrationsarbete i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Helén Andersson, verksamhetschef Arbetsmarknads- och integrationsenheten

Ismail Al-Mansoury, processledare, Arbetsmarknads- och integrationsenheten

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Anna Persson, utbildningsstrateg

Yrkanden

Socialdemokraterna och Liberalerna för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motyrkanden finns.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

2026-05-20

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Byggnadsnämnden, bndiarium@umea.se

Fritidsnämnden, umea.fritid@umea.se

För- och grundskolenämnden, utbildningskontoret@umea.se

Individ- och familjenämnden, ifnamnden@umea.se

Jämställdhetsutskottet, sofia.gustafsson.2@umea.se

Kommunstyrelsen, ksdiarium@umea.se

Kulturnämnden, umea.kultur@umea.se

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, miljoochhalsoskydd@umea.se

Personalnämnden, olov.haggstrom@umea.se

Tekniska nämnden, tndiarium@umea.se

Umeå kommunföretag AB, fredrik.lundberg.ukf@umea.se

Äldrenämnden, aldrenamnden@umea.se

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Policy för integrationsarbete i Umeå kommun

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp:
Policy

Diarienummer:
[XXXX]

Giltighetstid:
Tills vidare

Datum, paragraf för beslut:
[20XX-XX-XX, § XX]

Dokumentansvarig:
Gymnasie- och
vuxenutbildningsnämnden

Dokumentet styr:
Nämnder och bolag

Bakgrund

Integrationsarbetet berörs av flera faktorer, som lagstiftning, migrationsmönster och arbetsmarknadens behov. Umeå kommun har gått från ett initialt mottagandefokus, kopplat till Bosättningslagen (2016:38), till ett mer långsiktigt och strukturerat integrationsarbete med fokus på egenförsörjning, självständighet, social inkludering och aktivt samhällsdeltagande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har ett övergripande ansvar för att leda, samordna och utveckla kommunens integrationsarbete. Arbetet sker i nära samverkan med kommunens verksamheter, utbildningsaktörer, näringsliv och civilsamhälle, med målet att skapa hållbara strukturer som stärker individens delaktighet, försörjning och utveckling för att stärka individens möjligheter till etablering i arbetsliv och samhällsliv.

Förutsättningarna för integration har samtidigt blivit mer komplexa. Migrationen präglas idag av flera olika grupper, såsom kvotflyktingar, skyddsbehövande från Ukraina, anhöriginvandring, arbetskraftsinvandring och internationella studenter. Parallellt har förändringar inom etableringsuppdraget, utbildningssystemet och arbetsmarknaden skapat både nya utmaningar och möjligheter. Centrala områden som språk, utbildning, bostad, hälsa och social sammanhållning har därmed fått ökad betydelse.

Mot denna bakgrund har kommunen stärkt samverkan i etableringsprocessen mellan kommun, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Genom gemensamma insatser som kombinerar språk, praktik och kompetensutveckling har fler vägar skapats till arbete, utbildning och delaktighet.

Integrationsarbetet är en ömsesidig och samhällsbärande process. Den ska bidra till en gemensam riktning för kommunens fortsatta arbete med att skapa ett inkluderande och hållbart samhälle där alla invånare ges likvärdiga möjligheter att delta, påverka och utvecklas.

Syfte

Syftet med denna policy är att ange övergripande förhållningssätt och principer för integrationsarbetet. Policyn ska ge en gemensam inriktning och vara vägledande för nämnder, förvaltningar och verksamheter i planering, beslut och genomförande av insatser som rör integration.

Policyn ska bidra till ett långsiktigt, samordnat och kunskapsbaserat arbete som stärker förutsättningarna för egenförsörjning, social inkludering och aktivt deltagande i samhällslivet. Den ska även bidra till att människors kompetenser, erfarenheter och drivkrafter är en resurs som ska tas tillvara och bidra till kommunens utveckling, innovation, sociala sammanhållning och hållbara tillväxt.

Lagar och andra krav

Tillämpningen av policyn ska ske i enlighet med gällande lagstiftning, kommunens styrdokument och internationella åtaganden, såsom:

Nationell lagstiftning:

- Socialtjänstlagen (2025:400)
- Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning
- Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Omfattning och avgränsning

Policyn omfattar Umeå kommunkoncern. Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, kommunens nämnder och förvaltningar samt helägda kommunägda bolag. I delägda bolag och andra associationsformer verkar kommunen för att policyn ska tillämpas i tillämpliga delar. Vad som är tillämpliga delar ska avgöras utifrån ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

Integrationsarbetet berör flera samhällsområden och ska ses i ett sammanhang med kommunens övriga arbete inom exempelvis utbildning, social hållbarhet, folkhälsa och trygghet.

Förhållningssätt för kommunens integrationsarbete

Umeå kommun ska vara en inkluderande, trygg och hållbar kommun där alla invånare, oavsett bakgrund, ges förutsättningar att delta i, påverka och bidra till samhällsutvecklingen. Integrationsarbetet ska utgå från en helhetssyn där individens resurser, erfarenheter och behov tas tillvara för att främja långsiktig etablering och delaktighet.

Integration är en ömsesidig och samhällsbärande process som förutsätter gemensamt ansvar mellan individ, kommun, myndigheter, arbetsliv och civilsamhälle. Arbetet ska stärka självständighet, egenförsörjning och möjligheten att aktivt delta i arbetsliv, utbildning och samhällsliv.

Integrationsarbetet ska genomsyras av likvärdighet, jämställdhet, barnrättsperspektiv och icke-diskriminering samt vilar på respekt för mänskliga rättigheter. Det ska bidra till att motverka strukturella hinder och skapa jämlika livsvillkor.

Integration är en central del av kommunens arbete för social hållbarhet och långsiktig utveckling. Genom att ta tillvara människors kompetenser och erfarenheter stärks både individens möjligheter och kommunens attraktionskraft, tillväxt och sociala sammanhållning.

Principer

Umeå kommuns integrationsarbete omfattar flera centrala samhällsområden som tillsammans skapar förutsättningar för etablering, delaktighet och långsiktig inkludering. Arbetet ska präglas av helhetssyn, samverkan och långsiktighet, där insatser inom olika områden samspelar och förstärker varandra.

Kommunen ska verka för att undanröja hinder och skapa strukturer som möjliggör att invånare, oavsett bakgrund, kan etablera sig, utvecklas och delta aktivt i samhällslivet. Integrationsarbetet ska utgå från individens förutsättningar och behov, samtidigt som det bidrar till samhällets gemensamma utveckling och sammanhållning.

Arbete, utbildning och språkutveckling

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för att fler invånare når egenförsörjning genom arbete eller studier. Egenförsörjning är en central del av integrationen och en grund för självständighet, delaktighet och långsiktig etablering.

Språkutveckling ska utgöra en integrerad del av etableringsprocessen och kombineras med utbildning, praktik och arbetslivserfarenhet. Individens språkliga och yrkesmässiga kompetenser ska utvecklas parallellt och i samspel.

Utbildning, kompetensutveckling och validering av tidigare erfarenheter ska främjas för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Samverkan med arbetsgivare, näringsliv och utbildningsaktörer är avgörande för att skapa relevanta och hållbara vägar till arbete samt för att möta arbetsmarknadens kompetensbehov.

Boende, hälsa och social hållbarhet

Ett tryggt och stabilt boende är en grundläggande förutsättning för etablering och delaktighet i samhället. Umeå kommun ska verka för hållbara boendelösningar under etableringsperioden som främjar trygghet, stabilitet och goda livsvillkor.

Integrationsarbetet ska bidra till att stärka individers fysiska och psykiska hälsa, då hälsa är en avgörande faktor för möjligheten att delta i arbetsliv, utbildning och samhällsliv. Insatser ska utformas så att de stödjer individens förmåga att leva ett självständigt och aktivt liv.

Arbetet ska även bidra till att motverka segregation och främja inkluderande livsmiljöer där människor möts, bygger relationer och ges möjlighet att delta i samhället på lika villkor. Trygghet, tillit och social sammanhållning ska vara vägledande i utvecklingen av dessa miljöer.

Barn och ungas uppväxtvillkor

Barn och unga ska ges likvärdiga förutsättningar att växa upp, utvecklas och nå sin fulla potential. Förskola och skola ska utgöra trygga och inkluderande miljöer som främjar språk, lärande och delaktighet.

Tidiga och samordnade insatser är avgörande för att stärka barns och ungas utveckling och framtida möjligheter till utbildning, arbete och aktivt deltagande i samhället.

Delaktighet i samhälls-, kultur- och fritidsliv

Umeå kommun ska verka för att alla invånare ges möjlighet att delta i samhälls-, kultur- och fritidsliv. Mötesplatser, föreningsliv och kulturella aktiviteter ska främja gemenskap, tillhörighet och inkludering. Ett aktivt deltagande i samhällslivet stärker individens delaktighet och bidrar till social sammanhållning.

Samverkan med näringsliv och civilsamhälle

Ett effektivt och hållbart integrationsarbete förutsätter ett nära och långsiktig samverkan mellan kommunen, arbetsgivare, myndigheter och civilsamhälle. Genom gemensamma insatser och partnerskap ska kommunen bidra till att skapa fler vägar till arbete, utbildning och delaktighet.

Näringslivet är en central aktör för att möjliggöra etablering och egenförsörjning, medan civilsamhället bidrar med viktiga kompletterande insatser, sociala nätverk och mötesplatser. Genom att ta tillvara dessa aktörers kompetens och engagemang stärks integrationsarbetet och fler vägar till delaktighet och inkludering skapas.

Organisation och ansvar

Integrationsarbetet är ett gemensamt ansvar för hela Umeå kommun. Samtliga nämnder och verksamheter ska, inom sina respektive ansvarsområden, beakta denna policy i planering, beslut och genomförande. Integrationsarbetet bör vara en del av verksamhetsplaneringen och följs upp i ordinarie styr- och ledningssystem.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har, i enlighet med sitt reglemente, ett övergripande ansvar för ledning, samordning och utveckling av kommunens arbetsmarknadsinsatser och integrationsarbete. Nämnden ansvarar bland annat för kommunal vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI), arbetsmarknadsåtgärder samt mottagande och etablering av vissa nyanlända invandrare.

Arbetsmarknads- och integrationsavdelningen, som organisatoriskt tillhör nämnden, har ett särskilt ansvar att operativt leda, samordna och följa upp integrationsarbetet. Avdelningen ska verka för att skapa ett sammanhållet och effektivt arbete i nära samverkan med övriga förvaltningar, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.

Relaterade styrdokument

- Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun

Umeå kommun följer löpande förändringar i lagstiftning, statlig styrning och internationell migration. Policyn för integrationsarbete kommer därmed att utvecklas i takt med samhällsförändringar, för att säkerställa ett aktuellt, rättssäkert och verkningsfullt integrationsarbete. På kommunal nivå ska arbetet samspela med andra framtagna styrdokument inom kommunens olika områden.

Tjänsteskrivelse

2026-09-14

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00010

Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att godkänna rapporten avseende tilläggsuppdrag 2025:1.

Ärendebeskrivning

I av kommunfullmäktige fastställt Planeringsdirektiv och budget för 2026 fick samtliga nämnder följande tilläggsuppdrag:

***Tilläggsuppdrag 2025:1** Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.*

Respektive nämnd ska genomföra analys av förändrade demografiska förutsättningar och redovisa vilka konsekvenser dessa förändringar får för nämndens verksamheter och för de kommungemensamma försörjningsprocesser (lokaler, IT, måltider, lokalvård etc.) nämndens verksamheter nyttjar.

Nämnd ska redovisa analys och konsekvenser med den verksamhetsindelning som nyttjas i redovisning av kostnadsavvikelser (SCBs verksamhetsindelning). Analysen per verksamhet ska sträcka sig 10 år framåt, dvs samma tidsperiod som nuvarande befolkningsprognos (P26) sträcker sig.

Beslutsunderlag

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Beredningsansvariga

Monia Sundelin, controller

2 av 2

Tjänsteskrivelse

Dnr: FN-2026/00010

Beslutet ska skickas till

KS diarium samt TN diarium senast 2026-10-30, märks KS-2026/00373
Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Monica Svonni
Stf. fritidsdirektör

Monia Sundelin
Controller

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Inledning

Umeå kommun förväntas enligt befolkningsprognosen växa med drygt 11 300 invånare under perioden 2025–2036 med en genomsnittlig befolkningsökning på drygt 900 personer årligen. Befolkningsutvecklingen i senaste prognosen hamnar något lägre än fjolårets, och beror främst på ett lägre barnafödande men även ett något lägre flyttningsnetto.

Analysen syftar till att belysa hur befolkningsförändringar kan påverka behovet av fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar, mötesplatser för unga samt stöd till föreningslivet.

Det är samtidigt viktigt att konstatera att fritidsnämndens verksamheter i stor utsträckning riktar sig till invånare i alla åldrar. Efterfrågan påverkas därför inte enbart av förändringar i befolkningens storlek och ålderssammansättning utan även av faktorer såsom fritidsvanor, socioekonomiska förutsättningar, stadsutveckling, folkhälsa, tillgänglighet och föreningslivets utveckling.

Analysen utgår från fritidsnämndens verksamhetsområden enligt SCB:s verksamhetsindelning:

- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Fritidsgårdar
- Allmän fritidsverksamhet

För att tydligare kunna bedöma konsekvenserna av den demografiska utvecklingen har analysen fler rubriker än ovanstående.

Analys idrotts- och fritidsanläggningar**Tempererade bad**

Umeå kommun har i dag fyra kommunala badhus med geografisk spridning i Sävar, Hörnefors, Holmsund och centrala Umeå. Därutöver finns tre tempererade utomhusbad: Obbolabadet, Vallabadets utebad och Umelagun. Anläggningarna nyttjas av invånare i alla åldrar och är viktiga för simundervisning, föreningsliv, rekreation och folkhälsa.

Den demografiska analysen visar att antalet barn och unga i åldern 3–16 år förväntas minska under perioden. Trots detta bedöms behovet av nuvarande badkapacitet kvarstå. Simundervisningen är redan idag beroende av att flera anläggningar används parallellt och kapaciteten är ansträngd. Ett driftstopp i någon anläggning får direkta konsekvenser för möjligheten att genomföra simundervisningen för kommunens elever. Befolkningsutvecklingen medför därför inte något minskat behov av badkapacitet på kort sikt.

Samtidigt förväntas kommunens totala befolkning öka under prognosperioden särskilt i kommundelarna Sävar/Holmön, Holmsund/Obbola och Hörnefors. En växande befolkning innebär att efterfrågan på bad för simundervisning, föreningsverksamhet, rekreation och

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

folkhälsa bedöms kvarstå eller öka över tid. För fritidsnämnden innebär detta att badhusstrukturen behöver planeras utifrån både dagens kapacitetsutmaningar och framtida tillväxt.

Ur ett demografiskt perspektiv handlar framtida investeringar i bad inte enbart om att ersätta uttjänta anläggningar utan även om att säkerställa en jämlik tillgång till badverksamhet i växande kommundelar och skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Analysen visar därför att behovet av en strategisk och långsiktig planering av kommunens badhusstruktur kvarstår under hela planeringsperioden.

Elitidrottsanläggningar

Fritidsnämnden har tillsammans med kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag under 2026 att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv. (därav ingen vidare analys av demografiförändringar)

Skolidrottshallar

Befolkningsprognosen visar att antalet barn i grundskoleålder (6–16 år) förväntas minska under perioden. Skolidrottshallarna används dock inte enbart för skolans verksamhet utan utgör även en viktig resurs för föreningslivet som bedriver verksamhet för invånare i alla åldrar.

Trots den prognostiserade minskningen av antalet elever bedöms behovet av befintliga idrottshallar kvarstå under hela perioden. Efterfrågan på halltider från föreningslivet är redan idag hög och tillgänglig tid är i många fall fullt utnyttjad i flertalet anläggningar periodvis. En minskning av elevunderlaget kan därför i viss utsträckning kompenseras av ett fortsatt eller ökat nyttjande från föreningslivet vilket innebär att den samlade efterfrågan på anläggningarna bedöms vara fortsatt stabil.

Utifrån nuvarande befolkningsprognos bedöms de demografiska förändringarna inte medföra något generellt behov av ytterligare skolidrottshallar. Däremot behöver behovet av idrottshallskapacitet fortsatt följas utifrån utvecklingen av föreningslivet, förändrade aktivitetsmönster men även kommunens geografiska tillväxt.

Utomhusanläggningar

Utomhusanläggningar såsom motionsspår, konstgräsplaner, skidspår, slalombackar, isbanor, friluftsområden och strandbad nyttjas av invånare i alla åldrar och av både organiserad och spontan verksamhet. Användningen styrs av befolkningens totala storlek, fritidsvanor, tillgänglighet och närhet till attraktiva rekreativmiljöer.

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

I takt med att Umeås befolkning växer förväntas efterfrågan på utomhusanläggningar och rekreativa miljöer öka särskilt i områden där befolkningstillväxten är som störst. Detta ställer krav på fortsatt utveckling, underhåll och tillgängliggörande av anläggningar och friluftsområden för att möta invånarnas behov av fysisk aktivitet, rekreation och ett aktivt friluftsliv.

För vinteranläggningar är det dock i många fall klimatförutsättningar, driftskostnader och resursbehov som har större påverkan på verksamheten än de demografiska förändringarna. Sammantaget bedöms befolkningsutvecklingen inte medföra några större förändringar i behovsbilden men en växande befolkning innebär att befintliga anläggningar fortsatt behöver utvecklas och underhållas för att säkerställa god tillgänglighet och bidra till kommunens attraktivitet och folkhälsa.

Analys fritidsgårdar

Umeå kommuns fritidsgårdar riktar sig främst till ungdomar i åldern 13–17 år medan ungdomens hus vänder sig till unga vuxna i åldern 16–23 år. Verksamheterna fyller en viktig funktion som trygga och tillgängliga mötesplatser och bidrar till delaktighet, social gemenskap och en meningsfull fritid. För yngre ungdomar är närhet till verksamheten särskilt betydelsefull eftersom deras rörelsemönster i hög grad är knutna till närområdet.

Befolkningsprognosen visar att utvecklingen varierar mellan olika åldersgrupper och geografiska områden. Antalet ungdomar i åldern 13–16 år förväntas minska under perioden, medan gruppen 17–23 år väntas öka. Detta kan påverka efterfrågan på fritidsgårdsverksamhet och mötesplatser på olika sätt. Samtidigt påverkas behovet av fritidsgårdsverksamhet inte enbart av den demografiska utvecklingen. Faktorer som tillgänglighet, trygghet, verksamhetens innehåll och ungas förändrade fritidsvanor har stor betydelse för verksamhetens nyttjande och relevans.

Fritidsnämndens samlade bedömning är därför att den nuvarande omfattningen av fritidsgårdsverksamheten i huvudsak behöver bibehållas under den kommande perioden. Däremot kan förändringar i målgruppernas storlek och sammansättning innebära behov av att utveckla verksamhetens innehåll, arbetssätt och lokalisering för att säkerställa att mötesplatserna fortsatt svarar mot ungas behov och bidrar till ett jämlikt fritidsutbud i hela kommunen.

Analys allmän fritidsverksamhet

Föreningsstöd

Kommunens stöd till föreningslivet skapar förutsättningar för ett brett och varierat utbud av aktiviteter för invånare i alla åldrar. Stödet bidrar till att möjliggöra meningsfulla fritidsaktiviteter samt att föreningsägda och kommunnyttjade anläggningar och lokaler kan hållas öppna, tillgängliga och funktionella.

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Föreningslivet är fritt och frivilligt där kommunen har en stödjande roll. För att säkerställa att stödformerna är relevanta och ändamålsenliga följer fritidsnämnden löpande utvecklingen inom föreningslivet bland annat avseende medlemsutveckling, deltagande, efterfrågan på stöd och förändringar i befolkningens sammansättning. Analysen utgör ett underlag för framtida prioriteringar och eventuella anpassningar av stödformerna.

Den demografiska utvecklingen bedöms generellt ha begränsad direkt påverkan på behovet av föreningsstöd eftersom föreningslivet omfattar verksamhet för invånare i alla åldrar. Ett undantag är aktivitetsstödet som baseras på aktiviteter för barn och unga i åldern 7–20 år. Även om denna målgrupp förväntas minska något under perioden finns inget självklart samband mellan färre barn och unga och ett minskat antal aktiviteter. Fritidsnämndens uppföljning visar att föreningslivet idag når omkring 60 procent av befolkningen i denna åldersgrupp genom det kommunala aktivitetsstödet. Det innebär att det fortsatt finns potential att öka deltagandet bland grupper som idag inte deltar i föreningslivet i samma utsträckning. En minskning av målgruppen behöver därför inte automatiskt leda till ett minskat behov av aktivitetsstöd.

Befolkningsprognosen visar samtidigt att andelen äldre invånare, särskilt personer 80 år och äldre, kommer att öka. Detta kan på sikt innebära nya behov där föreningslivet får en ännu viktigare roll för social gemenskap, förebyggande folkhälsoarbete och ett aktivt åldrande. Fritidsnämnden behöver därför följa utvecklingen och analysera om nuvarande stödformer är anpassade för framtida behov.

På längre sikt kan kommunens fortsatta tillväxt innebära att antalet föreningar, medlemmar och bidragsansökningar ökar. Detta kan medföra ett ökat tryck på befintliga stödformer och ställa krav på prioriteringar inom tillgängliga ekonomiska resurser.

Riktade satsningar

En växande kommun innebär både möjligheter och utmaningar. För en långsiktigt hållbar utveckling behöver kommunen fortsatt prioritera trygghet, delaktighet och jämlika uppväxtvillkor. Tillgång till en meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor där föreningslivet spelar en central roll i det förebyggande arbetet.

Behovet av riktade fritidssatsningar påverkas inte enbart av demografiska förändringar. Även socioekonomiska förutsättningar och skillnader i deltagande mellan grupper kan skapa behov av särskilda insatser. Kommunen genomför redan satsningar för att främja en meningsfull och tillgänglig fritid genom initiativ såsom *Umeå växer tryggt och säkert*, gratis lovaktiviteter och *Umeå Summer Zone*. Dessa insatser syftar till att stärka de förebyggande insatserna för barn och unga men även att nå individer som i lägre grad deltar i ordinarie föreningsverksamhet. Det behövs en kontinuerlig analys av hur befolkningsstruktur, socioekonomiska förutsättningar och stadsutveckling påverkar behovet av riktade insatser.

KS-2026/00373 Fritidsnämndens rapport avseende tilläggsuppdrag 2025:1

Sammanfattning

Befolkningsprognosen visar att Umeå kommun fortsätter att växa under perioden 2025–2036, samtidigt som utvecklingen skiljer sig mellan olika åldersgrupper och geografiska områden. Analysen visar att de demografiska förändringarna endast i begränsad omfattning påverkar det samlade behovet av fritidsnämndens verksamheter under den kommande tioårsperioden. Flera verksamheter och anläggningar används av invånare i alla åldrar vilket innebär att behovet i högre grad påverkas av den totala befolkningsutvecklingen, fritidsvanor, tillgänglighet och efterfrågan än av förändringar inom enskilda åldersgrupper.

Den övergripande bedömningen är att nuvarande omfattning av fritidsgårdar, föreningsstöd samt idrotts- och fritidsanläggningar i huvudsak behöver bibehållas under perioden. Däremot kan förändringar i befolkningens sammansättning och geografiska fördelning medföra behov av att utveckla verksamheternas innehåll, lokalisering och resursfördelning. Särskilt viktiga utvecklingsområden är en långsiktigt hållbar badhusstruktur i växande kommundelar, anpassning av mötesplatser för unga utifrån förändrade målgrupper samt fortsatt utveckling av stödformer som möter ett föränderligt föreningsliv och bidrar till en jämlik och tillgänglig fritid för kommunens invånare.

Sammantaget visar analysen att demografi är en viktig del av planeringsunderlaget men att framtida behov även påverkas av faktorer såsom fritidsvanor, stadsutveckling, tillgänglighet, trygghet, folkhälsa och samhällsutvecklingen i stort. Ett kontinuerligt analys- och uppföljningsarbete är därför avgörande för att säkerställa att kommunens fritidsverksamhet även fortsättningsvis svarar mot invånarnas behov och bidrar till Umeås långsiktiga utveckling och attraktivitet.

Tjänsteskrivelse

2026-10-09

Fritidsnämnden

Diariennr: FN-2026/00003

Information och rapporter oktober 2026

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av informationen.

Ärendebeskrivning

Ny ledamot i nämnden

Ulf Näsholm (M) utsedd till ny ledamot i fritidsnämnden vid kommunfullmäktige 2026-09-28.

Presentation Anna Cederlund, ny enhetschef Bad

Nettokostnadsjämförelse fritidsverksamhet

Monia Sundelin, controller

Kl. 15.00-15.30 Umeå Summer Zone 2026

Robert Lindberg, projektledare och Rasmus Andegras, kommunikatör

Kl. 15.30-16.00 Utvärdering SM-veckan vinter 2026

Henrik Vilhemsson, projektledare och Rasmus Andegras

Förslag till verksamhetsplan och budget 2027

Monica Svonni, stf. fritidsdirektör, Monia Sundelin, controller och Björn Söderbäck, HR-chef

Risikanalys – steg i arbetet med internkontrollplan för 2027

Monica Svonni

Stf. fritidsdirektör informerar

Beslutsunderlag

Nettokostnadsjämförelse fritidsverksamhet 2025

Tjänsteskrivelse

Dnr: FN-2026/00003

Beredningsansvariga

Monica Svonni, stf. fritidsdirektör

Monia Sundelin, controller

Björn Söderbäck, HR-chef

Beslutet ska skickas till

Rapport samt justerat protokoll från nämnd, (informationsärende), skickas till KS diarium (ange ärendenummer KS-2026/00692) samt Anette Sjödin, SLK/Budget- och uppföljning senast 2026-10-30

Monica Svonni
Stf. fritidsdirektör

Elisabeth Anttu
Nämndsekreterare

KS-2026/00692

Nettokostnadsjämförelse fritidsverksamhet

Bakgrund

Nettokostnadsjämförelsen genomförs årligen som en del av Umeå kommuns ordinarie planeringsprocess. Uppgifterna har hämtats från Kolada, med undantag för uppgifter om kostnadsslag och intäkter som har hämtats från SCB. Analysen baseras på utvecklingen under de senaste fem åren.

Jämförelser görs med kommungruppen *större stad*, vilken omfattar kommuner med minst 50 000 invånare, varav minst 40 000 invånare i den största tätorten. Gruppen består av 23 kommuner: Borlänge, Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Helsingborg, Jönköping, Kalmar, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Lund, Norrköping, Sundsvall, Södertälje, Trollhättan, Umeå, Uppsala, Västerås, Växjö, Örebro och Östersund.

Nettokostnad fritidsverksamhet, Umeå kommun

Av Umeå kommuns totala nettokostnad år 2025, som uppgick till 69 266 kronor per invånare, avsåg 3,7 procent fritidsverksamhet. Det motsvarar en nettokostnad på 2 530 kronor per invånare.

Nettokostnaden för fritidsverksamhet omfattar inte enbart intäkter och kostnader som redovisas inom fritidsnämnden. I kostnaden ingår även delar som redovisas under tekniska nämnden, såsom lokaler, städ och IT, samt under kommunstyrelsen, exempelvis kapitalkostnader och kommungemensamma kostnader.

Fritidsverksamhet	2021	2022	2023	2024	2025
antal invånare	130 997	132 235	133 091	134 249	135 273
nettokostnad mnkr	288,7	307,2	328,6	323,16	342,3
nettokostnad, kr/inv	2 204	2 323	2 469	2 407	2 530

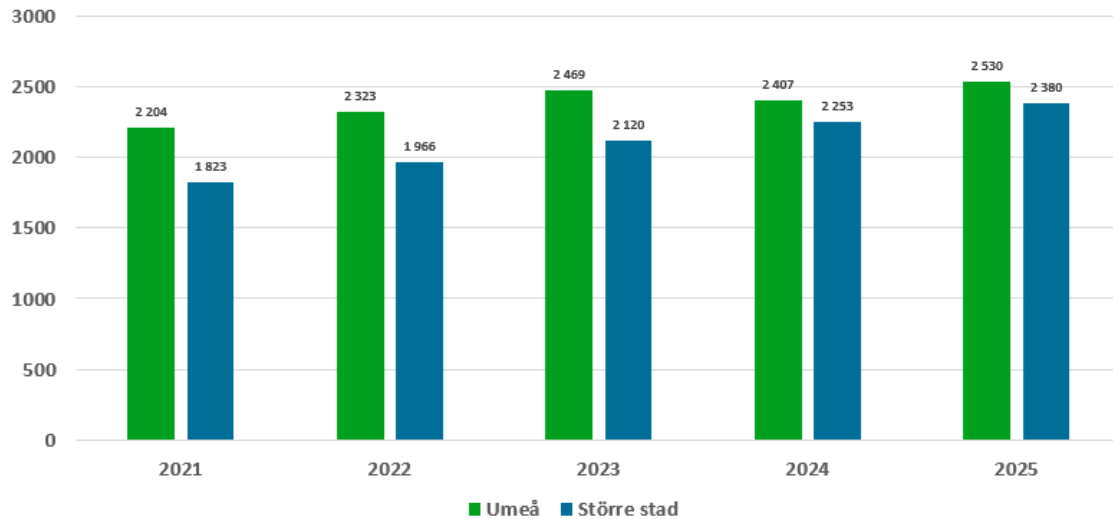
Umeås nettokostnad för fritidsverksamhet uppgick år 2025 till 2 530 kronor per invånare, motsvarande 342,3 mnkr. Nettokostnaden består av både intäkter och kostnader och fördelades enligt följande:

- Intäkter: -612 kr per invånare (-82,7 mnkr)
- Personalkostnader: 795 kr per invånare (107,5 mnkr)
- Lämnade bidrag: 246 kr per invånare (33,3 mnkr)
- Lokalkostnader: 1 160 kr per invånare (157,0 mnkr)
- Övriga kostnader: 941 kr per invånare (127,2 mnkr)

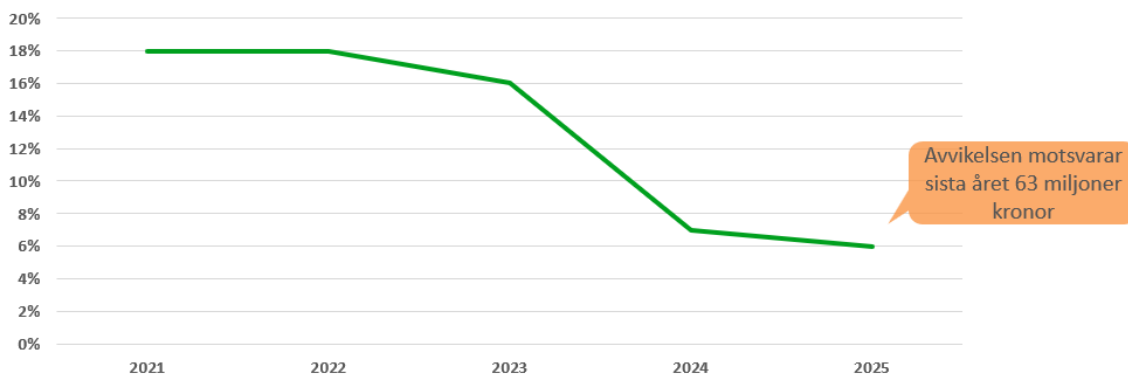
KS-2026/00692

Nettokostnad fritidsverksamhet, jämförelse

De senaste fem åren har Umeå haft en högre nettokostnad per invånare för fritidsverksamhet än gruppen större stad.

Umeås nettokostnad ökade med 15 procent mellan 2021 och 2025, medan motsvarande ökning för gruppen större stad var 31 procent. Den relativa skillnaden har därmed minskat från 18 procent år 2021 till 6 procent år 2025.

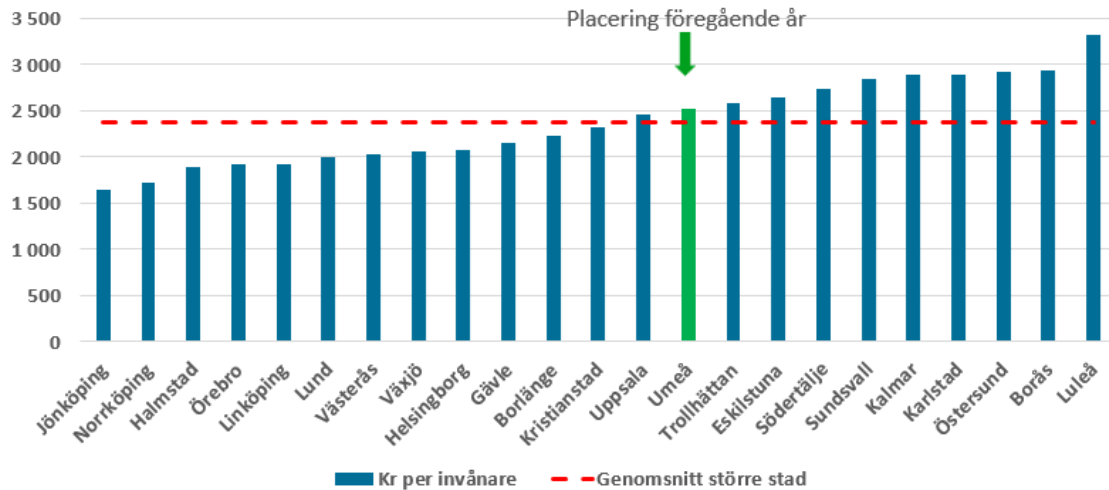
Av de 23 kommunerna i gruppen större stad hade nio kommuner en högre nettokostnad per invånare för fritidsverksamhet än Umeå. Umeås placering är därmed oförändrad jämfört med föregående år, även om vissa kommuner har bytt inbördes placering.

Jönköping hade, liksom föregående år, den lägsta nettokostnaden i jämförelsegruppen med 1 644 kr per invånare. Luleå hade den högsta nettokostnaden, 3 322 kr per invånare, och behöll därmed sin position från föregående år.

Genomsnittlig nettokostnad i gruppen större stad uppgick till 2 380 kronor per invånare.

KS-2026/00692

Umeås nettokostnad ligger därmed i den övre delen av jämförelsegruppen, men utan förändrad relativ position jämfört med föregående år.

Nettokostnad per verksamhet

Fritidsverksamheten delas in i idrotts- och fritidsanläggningar, fritidsgårdar samt allmän fritidsverksamhet. Jämfört med gruppen större stad hade Umeå en lägre kostnadsandel inom idrotts- och fritidsanläggningar och fritidsgårdar, men en högre andel inom allmän fritidsverksamhet. Andelen för allmän fritidsverksamhet ökade dessutom jämfört med föregående år.

	Umeå	Större stad
Idrotts- och fritidsanläggningar	67,1% (69,0%)	71,4% (71,1%)
Fritidsgårdar	13,0% (12,8%)	14,2% (14,3%)
Allmän fritidsverksamhet	19,9% (18,2%)	14,3% (14,6%)

Idrotts- och fritidsanläggningar

Idrottsanläggningar, kr/inv	2021	2022	2023	2024	2025
Större stad	1 254	1 322	1 481	1 602	1 700
Umeå	1 507	1 605	1 654	1 660	1 697
Diff i kr	253	283	173	58	-3
Diff i %	20,2%	21,4%	11,7%	3,6%	-0,2%

Umeås nettokostnad per invånare för idrotts- och fritidsanläggningar har tidigare år legat över genomsnittet för gruppen större stad. År 2025 var nettokostnaden däremot något lägre än genomsnittet. Mellan 2021 och 2025 ökade nettokostnaden för idrotts- och fritidsanläggningar i Umeå med 13 procent, jämfört med 36 procent i gruppen större stad.

KS-2026/00692

Detta tyder på att kostnadsutvecklingen i Umeå har varit mer dämpad än i jämförelsegruppen under de senaste åren.

Jämförbarheten mellan kommunerna är dock begränsad, vissa kommuner har anläggningar organiserade i bolagsform och kostnaderna för dessa verksamheter ingår inte i de nettokostnader som redovisas i Kolada. Även geografiska förutsättningar, såsom klimat och avstånd till närliggande kommuner, kan påverka kostnaderna genom ökat behov av exempelvis uppvärmda konstgräsplaner, inomhusanläggningar och egna anläggningsinvesteringar.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdar, kr/inv	2021	2022	2023	2024	2025
Större stad	275	299	306	323	339
Umeå	291	308	315	308	329
Diff i kr	16	9	9	-15	-10
Diff i %	5,8%	3,0%	2,9%	-4,6%	-2,9%

Under den senaste femårsperioden har nettokostnaden per invånare för fritidsgårdar legat på ungefär samma nivå i Umeå som gruppen större stad. I början av perioden var Umeås nettokostnad något högre än genomsnittet, medan den under de senaste två åren har varit något lägre.

Mellan 2021 och 2025 ökade nettokostnaden i Umeå med 13 procent, jämfört med 23 procent i gruppen större stad. Detta indikerar att kostnadsutvecklingen för fritidsgårdar har varit mer återhållsam i Umeå än i jämförelsegruppen under perioden.

Umeå kommun har 13 mötesplatser för ungdomar. Uppgifter om antal mötesplatser och öppettider i andra kommuner redovisas inte i Kolada, vilket begränsar möjligheterna att jämföra nettokostnader mellan kommunerna. Jämförbarheten påverkas också av att fritidsgårdsverksamhet organiseras på olika sätt. I vissa kommuner ingår verksamheten i fritidsverksamheten, medan den i andra kommuner bedrivs inom exempelvis utbildnings- eller socialförvaltningen. Det förekommer även att fritidsgårdar drivs av föreningar.

Allmän fritidsverksamhet

Allmän fritidsverksamhet, kr/inv	2021	2022	2023	2024	2025
Större stad	346	344	333	329	341
Umeå	407	410	500	439	504
Diff i kr	61	66	167	110	163
Diff i %	17,6%	19,2%	50,2%	33,4%	47,8%

Umeås nettokostnad per invånare för allmän fritidsverksamhet har under de senaste fem

KS-2026/00692

åren legat betydligt över genomsnittet för gruppen större stad. Den största avvikelser noterades år 2023, då Umeås nettokostnad var 50,2 procent högre än jämförelsegruppens, vilket delvis förklaras av att kostnader för SM-veckan redovisades inom verksamhetsområdet.

I Umeå omfattar allmän fritidsverksamhet främst utbetalningar av föreningsstöd men också personalkostnader för föreningsbyrå/stab, verksamheten Fritid för alla, satsningar inom Umeå växer tryggt och säkert, Gratis lov och Umeå summer zone.

Mellan 2021 och 2025 ökade Umeås nettokostnad med 24 procent, medan nettokostnaden i gruppen större stad minskade med 1 procent.

Även för denna verksamhet är det svårt att göra rättvisande jämförelser mellan kommuner utifrån uppgifterna i Kolada. Redovisningen ger begränsad information om hur verksamheten är organiserad och hur olika former av föreningsstöd är utformade.

I Umeå betalar föreningar en subventionerad taxa för att nyttja kommunens anläggningar samtidigt som de kan söka aktivitetsstöd. År 2025 uppgick aktivitetsstödet till 14 kronor per deltagare och tillfälle. I vissa kommuner tillämpas i stället 0-taxa, vilket innebär att föreningarna nyttjar anläggningarna utan kostnad. Dessa kommuner har ofta ett lägre aktivitetsstöd. Exempelvis tillämpar Luleå kommun 0-taxa och hade år 2025 ett aktivitetsstöd på 5 kronor per deltagare och tillfälle.

Skillnader i avgifts- och stödsystem påverkar både intäkter och kostnader, vilket försvårar direkta jämförelser av nettokostnader mellan kommunerna. Umeås modell innebär högre intäkter från anläggningsavgifter, men också högre kostnader för aktivitetsstöd.

Summering

Umeås nettokostnad för fritidsverksamhet var 2 530 kronor per invånare år 2025, vilket är 6 procent högre än genomsnittet för gruppen större stad. Samtidigt har skillnaden mot jämförelsegruppen minskat över tid, då kostnadsökningen i Umeå varit lägre än genomsnittet under den senaste femårsperioden.

Nettokostnaden för idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar ligger i nivå med eller något under jämförelsegruppen. Den högre totala nettokostnaden förklaras främst av högre kostnader inom allmän fritidsverksamhet.

Jämförelser mellan kommuner bör göras med försiktighet eftersom skillnader i organisation, redovisning, anläggningsstruktur och föreningsstöd påverkar nettokostnadernas jämförbarhet.

Tjänsteskrivelse

2026-10-12

Fritidsnämnden

Diariernr: FN-2026/00004

Anmälningssärenden/delegationsbeslut oktober 2026

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningssärenden för oktober 2026.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut

Föreningsbyrå

Anmälningssärenden oktober, dnr: FN-2026/00004-26

Anmälningssärenden

Personuppgiftsincidenter

Under perioden 2026-07-01—09-30 har inga incidenter inrapporterats, dnr: FN-2026/00012-3

Allmänna ärenden

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU) beslut 2026-09-08 § 286, "Komplettering av anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen 2026", dnr: FN-2026/00010-14

Kommunstyrelsens beslut 2026-09-15 § 143, "Nämndinitiativ: Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun; Hans Lindberg (S)", dnr: FN-2025/00057-11

Kommunfullmäktiges beslut 2026-09-28 § 181, "Avsägelse; ledamot i fritidsnämnden; Roger Persson (M)", dnr: FN-2022/00064-6

Beredningsansvariga

Elisabeth Anttu, nämndsekreterare

Monica Svonni
Stf. fritidsdirektör

Elisabeth Anttu
Nämndsekreterare

Anmälningssärenden Fritidsnämnden (2026-10-21)

Handläggare:	Stefan Myrén
Sökande:	SävCon
Arrangemang:	SävCon XXV
Bidragsform:	Utvecklingsstöd folkhälsa och anläggningar
Ärendenr i Rbok:	227454
Datum:	2026-10-30—11-01
Sökt belopp:	20 000 kr
Beviljat belopp:	20 000 kr
Motivering till beslut:	SävCon XXV är ett rollspelsspelkonvent som fungerar som en inkluderande mötesplats för människor med intresse för rollspel, brädspel, figurspel och kreativt berättande.

Handläggare:	Stefan Myrén
Sökande:	Umeå Curlingklubb
Arrangemang:	Höstlovscurling
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227526
Datum:	Höstlovet v 44
Sökt belopp:	6 000 kr
Beviljat belopp:	6 000 kr

Motivering till beslut:	Gratis prova på-curling två dagar under höstlovet, två timmar per tillfälle.
--------------------------------	--

Handläggare:	Stefan Myrén
Sökande:	Umeå simsällskap
Arrangemang:	Höstlovsbad
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227657
Datum:	Höstlovet v 44
Sökt belopp:	20 620 kr
Beviljat belopp:	16 620 kr
Motivering till beslut:	Fri entré för barn och unga upp till 15 år på Ersbodabadet under höstlovet.

Handläggare:	Stefan Myrén
Sökande:	Norrlands Motorhistoriker i Umeå
Arrangemang:	Hobbyfordonsmarknad
Bidragsform:	Utvecklingsstöd folkhälsa och anläggningar
Ärendenr i Rbok:	226539
Datum:	2026-11-07
Sökt belopp:	6 000 kr
Beviljat belopp:	0 kr
Motivering till beslut:	Avslag. Stöd beviljas inte till marknader.

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	Botsmarks bygdegårdsförening

Arrangemang:	Stark och säker Botsmark HT 2026
Bidragsform:	Utvecklingsstöd folkhälsa och anläggningar
Ärendenr i Rbok:	225884
Datum:	2026-09-23—12-16
Sökt belopp:	4 250 kr
Beviljat belopp:	3 250 kr
Motivering till beslut:	För att främja styrka och balans hos äldre i och kring Botsmark erbjuder de Stark och säker programmet från Seniortorget.

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	Ersboda Slöjdförening
Arrangemang:	Höstlovspyssel
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	225220
Datum:	2026-10-26
Sökt belopp:	9 280 kr
Beviljat belopp:	9 280 kr
Motivering till beslut:	Under höstlovet arrangerar föreningen en aktivitetsdag för barn och ungdomar med "gratis prova på" i olika tekniker och material inom slöjd.

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	Föreningen Umeås moské
Arrangemang:	Höstlov tillsammans 2026 – Gemenskap, rörelse och glädje
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227351
Datum:	2026-10-26—30

Sökt belopp:	35 000 kr
Beviljat belopp:	10 000 kr
Motivering till beslut:	Föreningen Umeås moské planerar att genomföra gratis aktiviteter för barn och unga i åldern 6–15 år under fem dagar på höstlovet, bland annat idrott och rörelse, kreativt skapande och sociala aktiviteter. Eftersom föreningen söker för första gången beviljas de max 10 000 kr.

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	Rädda barnen Umeå
Arrangemang:	Höst vibes Ersboda 2026
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227785
Datum:	2026-10-26—30
Sökt belopp:	10 000 kr
Beviljat belopp:	10 000 kr
Motivering till beslut:	Erbjuder kostnadsfria öppna aktiviteter hela höstlovsveckan för barn och unga på Ersboda.

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	Rädda barnen Umeå
Arrangemang:	Höst vibes Ålidhem 2026
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227784
Datum:	2026-10-26—30
Sökt belopp:	8 156 kr
Beviljat belopp:	8 156 kr

Motivering till beslut:	Erbjuder kostnadsfria öppna aktiviteter hela höstlovsveckan för barn och unga på Ålidhem.
--------------------------------	---

Handläggare:	Stefan Myrén
Sökande:	Umedalens IF
Arrangemang:	Höstlov på Musköten
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227339
Datum:	2026-10-27—28
Sökt belopp:	10 000 kr
Beviljat belopp:	10 000 kr
Motivering till beslut:	Tillsammans med fritidsgårdarna på området och Umeå Landsförsamling (Backenkyrkan) bjuder föreningen in till två eftermiddagar med kostnadsfria aktiviteter, mellanmål, häng och en rolig stund på Musköten!

Handläggare:	Rebecka Jakobsson
Sökande:	IFK Umeå
Arrangemang:	Höstlov på Badmintonstadion 2026
Bidragsform:	UVTS Gratis lovaktiviteter
Ärendenr i Rbok:	227676
Datum:	2026-10-24—11-01
Sökt belopp:	35 650 kr
Beviljat belopp:	25 000 kr
Motivering till beslut:	Erbjuder gratis drop-in träningar för alla skolungdomar och deras familjer under hela höstlovet på Badmintonstadion.

2026-10-13

Fritidsnämndens personuppgiftsincidenter under kvartal 3 2026

Dataskyddsförordningen, eller GDPR som den också kallas efter det engelska namnet The General Data Protection Regulation, innehåller regler om hur den personuppgiftsansvarige får behandla personuppgifter. Till dataskyddsförordningen finns också kompletterande svensk lagstiftning främst i formen av lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (SFS 2018:218) med tillhörande förordning SFS 2018:19.

Syftet med dataskyddslagstiftningen är att skydda fysiska personers grundläggande friheter och rättigheter vid behandling av personuppgifter och att harmonisera skyddet inom EU.

Dataskyddsorganisation

Umeå kommuns dataskyddsorganisation består av dataskyddsombudet, informationssäkerhetsamördnaren samt personuppgiftscoordinatorer som representerar kommunens nämnder. Respektive nämnd är personuppgiftsansvarig. För fritidsnämnden finns två utsedda personuppgiftscoordinatorer - funktionerna fritidskonsulent IT-samordning och nämndsekreterare.

Personuppgiftsincidenter

I rollen som personuppgiftscoordinator ingår bl a att ta emot och utreda personuppgiftsincidenter. Med en personuppgiftsincident menas en händelse som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörig tillgång av personuppgifter som behandlas.

Enligt beslut i fritidsnämnden 2018-10-17 § 59 när nämnden fastställde "Riktlinjer för personuppgiftsincidenthantering" ska fritidsnämnden varje kvartal informeras om de incidenter som skett inom fritidsnämndens verksamhetsområde och de åtgärder som vidtagits.

Under perioden 2026-07-01—09-30 har inga personuppgiftsincidenter inrapporterats.

Umeå kommun
Fritidsförvaltningen
Postadress: 901 84 Umeå
Besöksadress: Brogatan 12B
Telefon: 090-16 10 00 (växel)
Webbplats: www.umea.se/kommun

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 286

Diarienr: KS-2025/01087

Komplettering av anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen 2026

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att fastställa reviderad anvisning för nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026.

att ge ekonomidirektör mandat att vid behov genomföra redaktionella ändringar i anvisningen och distribuera reviderad anvisning till kommunens nämnder.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen fastställde den 10 februari 2026 en anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen för verksamhetsåret 2026. Anvisningen innehåller tidplan för rapportering samt krav på innehåll och utformning av nämndens rapport när det gäller verksamhet, ekonomi, personal och intern kontroll.

I samband med beslutet i februari angavs att anvisningen kan komma att kompletteras under året. Detta med anledning av ett pågående utvecklingsarbete med kommunstyrelsens uppsiktsplikt som kan kräva att mer information lämnas från nämnderna. Utvecklingsarbetet fortsätter och ett identifierat behov är formell information om hur respektive nämnd bedriver sitt kvalitetsarbete. Anvisningen föreslås därför kompletteras med en rubrik där nämnderna ska beskriva sitt systematiska kvalitetsarbete.

I samband med revideringen införs också ytterligare en punkt av mer formaliakaraktär som tidigare saknats där nämnderna ska ange om de vid

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

rapporteringstillfället är inblandade i några väsentliga (belopp över 5 mnkr) juridiska tvister.

Revideringarna är markerade med gult i bifogat förslag till reviderad anvisning.

Beslutsunderlag

Reviderad anvisning för nämnders rapportering till kommunstyrelsen
2026_reviderad inför T3 rapportering

Beredningsansvariga

Lina Renfors

Malin Blom

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Alla nämnder

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Nämnders rapportering till kommunstyrelsen

Anvisning.....	1
Nytt inför nämndernas rapportering till årsredovisningen.....	2
Bakgrund.....	2
Syfte	2
Avgränsning	3
Tidplan för rapportering	3
Anvisning för rapportering.....	4
Uppföljning av intern kontroll.....	7
Kontakt	7
Mall för nämnders rapporter	9
Xxxnämndens rapport till KS, januari–december 2026.....	11
Verksamhetsuppföljning.....	11
Personaluppföljning.....	13
Ekonomiuppföljning.....	15
Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse	17
Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse	17
Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden	19
Uppföljning av inriktningsmål och program	22

Nytt inför nämndernas rapportering till årsredovisningen

Kommunstyrelsen fastställde den 10 februari 2026 en anvisning för nämndernas rapportering till kommunstyrelsen under 2026. Anvisningen har inför årsrapporteringen (T3) kompletterats och innefattar nedan tillägg:

- Beskrivning av nämndens arbete med kvalitet – sidan 7 samt i sist i mallen.
- Kort beskrivning av väsentliga tvister som nämnden eventuellt är involverad i – sidan 7 samt sist i mallen.

Bakgrund

Kommunen upprättar årligen en förenklad rapport, en delårsrapport och en årsredovisning för hela kommunkoncernen. Innehållet styrs av kommunallagen (KL), lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och riktlinjer som utfärdas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

- *Förenklade rapporten* avser perioden januari till april 2026. Den innehåller information om nämndernas personalförhållanden samt ekonomiskt resultat, ställning och prognos för kommunens nämnder och bolag. Den förenklade rapporten är *inte* ett delårsbokslut och innehåller *inte* ett konsoliderat bokslut.
- *Delårsrapporten* avser perioden januari till augusti 2026. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en delårsrapport som kommunfullmäktige därefter fastställer inom två månader.
- *Årsredovisningen* avser helåret 2026. Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som ska överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april året efter det verksamhetsår som avses.

Samtliga rapporter ovan baseras på uppgifter från kommunens nämnder och bolag. Innehåll i nämndernas rapportering till KS framgår i anvisning och mallar i det här dokumentet.

Mallarna skiljer sig åt eftersom rapporteringskraven är olika för respektive tidsperiod.

Syfte

Anvisningen ska möjliggöra sammanställning och bedömning av följande uppgifter:

- ekonomi- och personalförhållanden
- uppföljning av grunduppdrag*
- uppföljning av tilläggsuppdrag*
- uppföljning av inriktningsmål och program*

Reviderad - Nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026

2026-09-08

- omfattning och förändringar kring privata utförare och avtalssamverkan**
- status i arbetet med nämndernas interna kontroll

* inte i nämndens rapport till KS januari-april

** inte i nämndens rapport till KS januari-april och januari-augusti

Uppgifterna utgör underlag för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och för kommunstyrelsens uppföljningsrapporter till kommunfullmäktige under 2026.

Avgränsning

Anvisningen gäller för kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder. Anvisning till kommunens bolag hanteras separat.

Tidplan för rapportering

Datum för rapport jan-dec 2026	Aktivitet	Ansvar
10 februari	Tidplan och anvisningar fastställs och expedieras till kommunens nämnder	KSNAU
5 januari 2027	Personalunderlag klara i systemen	SLK personal
11 januari 2027	Ekonomiunderlag klara i systemen	SLK ekonomi
13 januari 2027	Avstämningar balanskonton och bokslutsbilagor >3 mnkr kontrollerade och levererade till SLK ekonomi	ekonomichef/ nämndcontroller
5 februari 2027	Förvaltningens förslag till rapport från nämnden ska vara klar och inskickat till SLK budget enligt anvisning	respektive förvaltning
21 januari 2027	Avstämningar balanskonton och bokslutsbilagor <3 mnkr kontrollerade och levererade till SLK ekonomi	ekonomichef/ nämnd-controller
23 februari 2027	Nämndens fastställda rapport till KS (direktjusterad vid möte vid behov) ska vara inskickad till KS diarium och SLK ekonomi enligt anvisning	respektive nämnd
18 mars 2027	Delårsrapport/årsredovisning klar för granskning av revisionen	SLK ekonomi
8 april 2027	Förenklad rapport/delårsrapport/års-redovisning inlagd i Public 360	SLK ekonomi
13 april 2027	KSNAU hanterar förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning	KSNAU
13 april 2027	KS hanterar förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning	KS
XX april 2027	Revisionen lämnar bedömning/revisionsberättelse	Revisionen
26 april 2027	KF beslutar om förenklad rapport/delårsrapport/årsredovisning	KF

XX april 2027

Information till CSG

Stadsdirektör

Anvisning för rapportering

Använd klarspråk

- Använd klarspråk och tillämpa kommunens skrivregler: [Skrivregler, språkvård](#).
- Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.

Namnge rapport

Namnge rapporterna så här:

- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till april
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till augusti
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till december.

Skicka in rapport

Skicka in rapport i Word-format enligt tidplan

- till SLK ekonomi och styrning, ksrapportering@umea.se
- till KS diarium; ksdiarium@umea.se.

Rapportens delar

Nämndens rapport till KS för perioden januari–april består av två delar: personaluppföljning och ekonomiuppföljning.

Nämndens rapport till KS för perioden januari–augusti och januari–december består av tre delar: verksamhetsuppföljning, personaluppföljning och ekonomiuppföljning.

I avsnitt och mallar som följer framgår krav på innehåll och hur de ska utformas.

1. Verksamhetsuppföljning (inte i nämndens rapport till KS januari–april)

- Låt verksamhetsrapporten rymmas på *max fyra sidor* för stora nämnder och *max två sidor* för små nämnder, inklusive medföljande tabeller och grafer/diagram.

- Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf till rapporten i Excel-format.

Verksamhetsrapporten ska innehålla:

- nämndens bedömning av i vilken omfattning grunduppdraget har uppfyllts
- beskrivning av verksamhet och väsentliga händelser under perioden
- produktionsstatistik/nyckeltal
- rapport av nämndens genomförda aktiviteter/åtgärder relaterade till destinerade inriktningsmål och program samt vilka effekter/resultat det har medfört
- rapport av status för arbetet med eventuella tilläggsuppdrag som nämnden har tilldelats av kommunfullmäktige
- vid nämndens rapport till KS januari-augusti ska nämnden ge en prognos för grunduppdragets uppfyllande vid årets slut samt prognos för arbetet med eventuella tilläggsuppdrag.

Sammanställd uppföljning av inriktningsmål och program som innefattar hela kommunen s.k. programrapport, sammanställs av kommunstyrelsen. Sammanställd uppföljning delges nämnder och bolag och bifogas till kommunens delårsrapport respektive årsredovisning.

2. Personaluppföljning

- Låt personaluppföljningen rymmas på *två sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller i enlighet med bifogade mallar.

Personalrapporten för januari-april ska innehålla:

- en kort lägesrapport avseende kompetensförsörjning och sjukfrånvaro. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.

Personalrapporten för januari-augusti ska innehålla:

- en bedömning av i vilken omfattning de personalpolitiska målen har uppfyllts samt en prognos för uppfyllande vid årets slut.
- de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Kommentera, förklara eventuella avvikelser och beskriv vidtagna åtgärder. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.
- väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen.

Personalrapporten för januari-december ska innehålla:

- en bedömning av i vilken omfattning de personalpolitiska målen har uppfyllts.

- de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Kommentera, förklara eventuella avvikelser och beskriv vidtagna åtgärder. Nyckeltal och utfall tillhandahålls av SLK HR.
- väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen.

3. Ekonomiuppföljning

- Låt ekonomirapporten rymmas på *två sidor* inklusive medföljande tabeller i enlighet med bifogade mallar. TN har utökat utrymme att beskriva ekonomi med anledning av nämndens investeringsvolym.
- I tabeller, ange sifferuppgifter med samma tecken som i uppföljningssystemet (Hypergene).
- Beskriv väsentliga orsaker till utfall jämfört med utfall föregående år och avvikelse mot budget för nämnden som helhet.
- Infoga inga underrubriker, bara löpande text.
- Beskriv vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras med anledning av eventuell avvikelse mot budget.
- Beskriv årsprognos/budgetavvikelse som tar hänsyn till effekter för vidtagna eller planerade åtgärder och förutsättningar som prognosen bygger på. Kommentera orsaker till prognosavvikelse för perioden januari–december.
- Beskriv väsentliga orsaker till avvikelser för investeringar och årsprognos för utfall investeringar och förutsättningar prognosen bygger på. Kommentera orsaker till prognosavvikelse för perioden januari–december.

Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse för verksamheten (i nämndens rapport till KS januari–december)

- Privata utförare av större betydelse/omfattning ska enligt lag redovisas i kommunens årsredovisning. Sammanställning av privata utförare upparbetas av SLK och skickas ut till förvaltningarna.
- Samtliga nämnder ska bedöma och lämna uppgifter om nämndens nyttjande av privata utförare. Nämnd ska därför i samband redovisa om det har skett *väsentliga förändringar* när det gäller nämndens nyttjande av privata utförare under året.
- Nämnder ska redovisa hur verksamhet där det finns privata utförare kontrollerats och följts upp under verksamhetsåret. Kan redovisas i bilaga.

**Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse för verksamheten
(i nämndens rapport till KS januari–december)**

- Samtliga nämnder ska bedöma och lämna uppgifter om *väsentliga förändringar* när det gäller nämndens nyttjande av avtalssamverkan (köp eller försäljning av tjänst till annan kommun/region) under året.

**Redovisning av väsentliga juridiska tvister (i nämndens rapport till KS
januari–december)**

- Samtliga nämnder ska ange om de vid rapporteringstillfället är involverade i någon väsentlig juridisk tvist. Med väsentlig avses om det rör sig om belopp över 5 mnkr.

**Redovisning av nämndens arbete med kvalitet (i nämndens rapport till KS
januari–december)**

- Samtliga nämnder ska beskriva hur nämnden arbetar med kvalitet/systematiskt kvalitetsarbete.

Uppföljning av intern kontroll

I samband med nämndens beslut om att godkänna nämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden ska nämnden även ta del av och godkänna rapport över nämndens arbete med intern kontroll för motsvarande period. [Använd mall för internkontrollplan på intranätet.](#)

Nämndens godkännande av rapport över internkontrollarbetet ska fastställas i egen att-sats och nämnden ska bedöma om nämndens interna kontroll är tillräcklig och ändamålsenlig.

Rapporter för perioderna januari-april, januari-augusti samt januari-december namnges enligt nedan:

- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering av intern kontroll för perioden januari till april
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering intern kontroll för perioden januari till augusti
- KS-2025/01087 Xxxnämndens rapportering av intern kontroll för perioden januari till december.

Rapporterna skickas till KS diarium; ksdiarium@umea.se.

Kontakt

- Kontakta i första hand din förvaltnings ekonomi- eller HR-chef.

Reviderad - Nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026

2026-09-08

- Kontakta i andra hand SLK ekonomi och styrning, SLK HR eller kommunkansli beroende på vad det handlar om.

Mall för nämnders rapporter

Mall för rapport följer i nedan bilaga.

- Spara ner respektive mall som ett separat dokument och namnge enligt ovan.
- Fyll mallen med nämndens rapport enligt anvisning.

Anvisning.....	1
Nytt inför nämndernas rapportering till årsredovisningen.....	2
Bakgrund.....	2
Syfte	2
Avgränsning	3
Tidplan för rapportering	3
Anvisning för rapportering.....	4
Använd klarspråk	4
Namnge rapport	4
Skicka in rapport	4
Rapportens delar	4
Uppföljning av intern kontroll.....	7
Kontakt	7
Mall för nämnders rapporter	9
Xxxnämndens rapport till KS, januari–december 2026.....	11
Verksamhetsuppföljning.....	11
Nämndens grunduppdrag.....	11
Bedömning och motivering.....	11
Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser	11
Nämndens arbete med inriktningsmål och program.....	12
Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige	12
Personaluppföljning.....	13
Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål	13
Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena	13

Reviderad - Nämnders rapportering till kommunstyrelsen 2026

2026-09-08

Ekonomiuppföljning.....	15
Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi.....	15
Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år	15
Investeringar	15
Ombudgetering av investeringar	16
Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse	17
Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse	17
Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden	19
Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi.....	19
Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år	19
Investeringar	20
Ombudgetering av investeringar	21
Uppföljning av inriktningsmål och program	22

Xxxnämndens rapport till KS, januari–december 2026

Verksamhetsuppföljning

[Låt verksamhetsrapporten rymmas på *max 5 sidor* för stora nämnder och *max 3 sidor* för små nämnder inklusive tabeller/graffer/diagram.]

Nämndens grunduppdrag

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har verkställt sitt grunduppdrag under perioden.]

[Xxxnämnden]	Bedömning av nämndens grunduppdrag
[Nämndens grunduppdrag i sin helhet]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Eventuell uppdelning av nämndens grunduppdrag med bedömning per verksamhet/kärnprocess:]	
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]
[Deluppdrag, frivillig uppdelning]	[I hög grad uppfyllt/i viss grad uppfyllt/inte uppfyllt]

[Använd tredelad bedömningsskala i tabellen för nämndens bedömning:]

Bedömningskriterium	Definition
I hög grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt sitt grunduppdrag helt eller i hög omfattning i enlighet med planeringsdirektivet, nämndens verksamhetsplan och givna förutsättningar.
I viss grad uppfyllt	Nämnden har under perioden verkställt delar av sitt grunduppdrag, men nämnden behöver vidta åtgärder inom vissa områden.
Inte uppfyllt	Nämnden har under perioden inte alls eller i liten omfattning uppfyllt sitt grunduppdrag.

Bedömning och motivering

[Lämna en kortfattad skriftlig beskrivning över vad som ligger till grund för nämndens bedömning enligt ovan (motivera bedömningen).]

Verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

[Beskriv kortfattat hur verksamheten har utvecklats under perioden, inklusive eventuella väsentliga händelser som har inträffat och som har haft stor påverkan på nämndens verksamhet.]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2026

[20XX-XX XX]

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver verksamhetens utveckling/resultat. Redovisa med fördel statistik/nyckeltal över tid (trend) eller i form av jämförelse med andra kommuner. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Små nämnder gör en beskrivning för hela nämnden. Större nämnder kan med fördel dela upp avsnittet per verksamhet/huvudprocess.]

Nämndens arbete med inriktningsmål och program

[Beskriv de aktiviteter/åtgärder nämnden genomfört under perioden med anledning av destinerade inriktningsmål och program samt de effekter/resultat det har medfört.

[Vid behov, infoga tabell, grafer och eller diagram som beskriver utveckling/resultat. Om grafer/diagram nyttjas, bifoga grunddata till respektive graf i Excel-format.]

[Nämndens beskrivning kan med fördel delas upp på respektive inriktningsmål och program.]

Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige

[Använd tabell och lämna upplysningar om utfall och förväntad utveckling när det gäller uppdrag från kommunfullmäktige. Avsnittets omfattning styrs av hur många KF-uppdrag nämnden har tilldelats. Gör även en bedömning av uppdragets status vid årets slut.]

Uppdrag	Status jan–dec	Motivering/kommentar
[Uppdrag xx från KF till nämnd]	Genomfört	[Beskriv/motivera status för uppdraget.]
[Uppdrag yy från KF till nämnd]	Delvis genomfört	[Beskriv/motivera status för uppdraget.]
[Uppdrag zz från KF till nämnd]	Inte genomfört	[Beskriv/motivera status för uppdraget.]

Personaluppföljning

[Låt personalrapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabell/tabeller. Beskriv löpande arbete och väsentliga händelser utifrån nämndens verksamhetsplan och de personalpolitiska målen. Kommentera de nyckeltal som nämnden valt att följa upp. Förklara eventuella avvikelser och beskriv åtgärder med anledning av detta.

Nyckeltal som tas fram av SLK HR finns inlagda i mallen, ta bort de som inte följs upp av nämnden. Utfall tillhandahålls av SLK HR.

Nämndens arbete för att nå personalpolitiska mål

[Redovisa i tabellen bedömning av i vilken grad nämnden har genomfört sitt arbete för att nå de personalpolitiska målen under perioden.]

[Xxxnämnden]	Bedömning av nämndens arbete med personalpolitiska mål
Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]
Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.	[Enligt plan/ mer arbete krävs]

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

[Beskriv under varje rubrik]

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

[Beskriv]

Ledarskap (mål 6)

[Beskriv]

Friskfaktorer (mål 7)

[Beskriv]

Nyckeltal	Utfall 2026			Utfall 2025		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Ansökningar, antal inskickade						
Arbetsmiljöhändelser, antal inrapporterade						
Arbetsmiljöhändelser, andel preventiva, procent						
Chefer med max 30 medarbetare, procent						
Heltidsanställda, procent						
Långtidsfriska, procent						
Medarbetarenkäten, medelvärde						
Nyanställd som chef, antal chefer som påbörjat utbildningen						
Pensionsålder, genomsnittlig						
Personalbehov, antal inskickade						
Personalomsättning, procent						
Personalomsättning chefer, procent						
Sjukdagar per årsarbetare, antal						
Sjukfrånvaro, procent						
Skyddsombud, antal						
Sysselsättningsgrad, genomsnittlig						
Tillbud och skador, antal inrapporterade						
Tillsvidareanställda, procent						
Utomnordisk bakgrund, procent						

Ekonomiuppföljning

[Låt ekonomirapporten rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi

[Beskriv på *högst en halv sida* eventuella väsentliga händelser som har haft påverkan på nämndens ekonomi, till exempel nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader och årets resultat, som har inträffat under perioden januari–december. Det kan också vara händelser som har inträffat efter december, men innan nämnden har fastställt sin rapport.]

[Exempel på händelser av väsentlig betydelse kan vara:

- händelser som har påverkat nämndens verksamhet i hög omfattning
- köp, försäljning, uppstart och nedläggning av verksamhet
- omstruktureringar, utökning/minskning av verksamhet eller större omorganisation
- ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- större investeringar som nämnden har genomfört eller påbörjat
- betydande rättstvister som nämnden har involverats i.]

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv utfall i jämförelse med föregående år och orsaker till avvikelse. Beskriv även prognosavvikelse och orsaker till den.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2026	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv utfall av investeringar, eventuell budgetavvikelse, prognosavvikelse och orsaker till avvikelser.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Prognos vid rapport jan–aug	Prognosavvikelse
Verksamhetens nettoinvesteringar						

Ombudgetering av investeringar

[Beskriv behov av ombudgetering av investeringsmedel. Behov av ombudgetering ska ske i enlighet med regler och anvisning för ombudgetering (se bifogad fil) samt med stöd av mall för ombudgetering investeringar (se bifogad fil).]

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2026

[20XX-XX XX]

Redovisning av privata utförare av väsentlig betydelse

[Beskriv på *max en halv sida* nämndens nyttjande av privata utförare.

Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

- Volym (andel och antal)
- Större förändringar som har skett under året.

Med större förändringar avses till exempel om nämnden har ingått nya avtal med privata utförare under året, om nämnden har övertagit verksamhet från privata utförare under året eller om andelen privata utförare inom ett verksamhetsområde har förändrats väsentligt. Använd antal, andel och kostnadsbelopp för att beskriva väsentliga förändringar.

- Hur nämnden följt upp och kontrollerat verksamhet som utförs av privata utförare. Kan redovisas i bilaga.

Redovisning av avtalssamverkan av väsentlig betydelse

[Beskriv på *max en halv sida* nämndens avtalssamverkan (köp eller försäljning av tjänst till annan kommun/region) under 2026. Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

- Volym (antal, andel av verksamheten)
- Större förändringar som har skett av nämndens nyttjande av avtalssamverkan
- Hur nämnden följt upp och kontrollerat verksamheten (om den genomförts av annan kommun)
- Om det förekommit delegation av beslut till annan kommun/region
- Nya beslut om avtalssamverkan i fullmäktige eller annan beslutsinstans under perioden (datum, paragraf, diarienummer).

Redovisning av väsentliga juridiska tvister

Beskriv kort om nämnden vid rapporteringstillfället är involverad i någon väsentlig juridisk tvist. Med väsentlig avses om det rör sig om belopp över 5 mnkr. Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

- xxxxxxxxx

Redovisning av nämndens arbete med kvalitet

Beskriv på max en sida hur nämnden arbetar med kvalitet/systematiskt kvalitetsarbete.

Beskrivningen bör innehålla uppgifter om:

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2026

[20XX-XX XX]

- Hur kvalitetsarbetet är organiserat?
- Hur avvikelser samlas in och eskaleras inom förvaltningen?
- Nämndens eventuella kvalitetsrapport

Ekonomiuppföljning, tekniska nämnden

[Låt tekniska nämndens ekonomirapport rymmas på 2 *sidor* inklusive medföljande tabeller. Redovisning av investeringar inkluderas *inte* i detta krav. Använd inga underrubriker utan bara löpande text. Ange belopp i miljoner kronor (mnkr) med en decimal.]

Händelser av väsentlig betydelse som har påverkat nämndens ekonomi

[Beskriv på *högst en halv sida* eventuella väsentliga händelser som har haft påverkan på nämndens ekonomi, till exempel nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader och årets resultat, som har inträffat under perioden januari–december. Det kan också vara händelser som har inträffat efter december, men innan nämnden har fastställt sin rapport.]

[Exempel på händelser av väsentlig betydelse kan vara:

- händelser som har påverkat nämndens verksamhet i hög omfattning
- köp, försäljning, uppstart och nedläggning av verksamhet
- omstruktureringar, utökning/minskning av verksamhet eller större omorganisation
- ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- större investeringar som nämnden har genomfört eller påbörjat
- betydande rättstvister som nämnden har involverats i.]

Budgetavvikelse, utfall i år och föregående år

[Beskriv utfall, eventuell budgetavvikelse och orsaker till avvikelse. Beskriv utfall i jämförelse med föregående år och orsaker till avvikelse. Beskriv även prognosavvikelse och orsaker till den.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Budget-avvikelse 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Verksamhetens nettokostnad							

Investeringar

[Beskriv i tabell utfall avseende investeringar på sammanställd nivå, eventuell budgetavvikelse, prognosavvikelse och orsaker till dessa avvikelser.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Verksamhetens nettoinvesteringar						

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall helår 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
Fastighet						
Gator och vägar						
Parker						
IT						
Övrigt						
Summa						

[Specificera utfall, budgetavvikelse och prognos för året samt hela projektets investeringsutgift för de tio största investeringsprojekten (reinvesteringsprojekt exkluderade) för fastighet respektive gator, vägar och parker.]

(mnkr med en decimal)	Budget 2026	Utfall 2026	Budget-avvikelse 2026	Utfall helår 2025	Prognos vid rapport jan–aug 2026	Prognos-avvikelse
[Projekt 1]						
[Projekt 2]						
[Projekt 3]						
[Projekt 4]						
[Projekt 5]						
Summa						

[Beskriv även avvikelser i text för ovanstående investeringar:

- mot budget
- prognos för årets samt hela projektets ackumulerade investeringsutgift

[Xxxnämndens] rapport till kommunstyrelsen, januari–december 2026

[20XX-XX XX]

- tidsmässiga förseningar och förskjutningar
- orsaker till eventuella avvikelser.]

Ombudgetering av investeringar

[Beskriv behov av ombudgetering av investeringsmedel. Behov av ombudgetering ska ske i enlighet med regler och anvisning för ombudgetering (se bilaga 1) samt med stöd av mall för ombudgetering investeringar (bilaga 2).]

Uppföljning av inriktningsmål och program

Kommunstyrelsen ansvarar för en samlad uppföljning och sammanställning av inriktningsmål och program. Nämnder och bolag som har ett destinerat ansvar, bidrar med sin del av rapporteringen enligt mallen ovan.

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 143

Diariennr: KS-2025/00672

Nämndinitiativ: Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun; Hans Lindberg (S)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. att godkänna rapporten *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun* som svar på nämndinitiativet.
2. att uppdra till berörda nämnder att inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering beakta rapportens föreslagna åtgärder.
3. att det fortsatta arbetet mot antisemitism och för att stärka judiskt liv ska integreras i kommunens ordinarie styrning, uppföljning och minoritetspolitiska arbete.

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att komplettera ärendet med en åtgärdsplan för att motverka andra former av hatbrott.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att besvara nämndinitiativet

Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun.

Uppdraget har omfattat att genomlysa kommunens befintliga arbete mot antisemitism och hatbrott, analysera behov av ytterligare åtgärder samt lämna förslag på fortsatt utveckling.

En rapport har tagits fram av Stadsledningskontoret. Rapporten bygger på genomgång av nationella strategier och kunskapsunderlag, dialog med representanter för den judiska gruppen i Umeå, omvärldsanalys samt kartläggning av kommunens pågående arbete inom bland annat

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

minoritetspolitik, skola, kultur, trygghet/säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Genomlysningen visar att Umeå kommun redan bedriver ett omfattande arbete som berör antisemitism, diskriminering, nationella minoriteter, trygghet/säkerhet och våldsbejakande extremism. Arbetet bedrivs främst inom befintliga strukturer, exempelvis genom skolans värdegrundsarbete, minoritetspolitiken, kulturverksamheter och det brottsförebyggande arbetet.

Rapporten visar samtidigt att antisemitismens särskilda uttryck behöver synliggöras tydligare. Lokala judiska röster beskriver ökad otrygghet, särskilt kopplat till synlighet, sociala medier och samhällsklimat. Skillnaden mellan den officiella bilden och den upplevda utsattheten behöver tas på allvar.

Rapporten föreslår bland annat att kommunen:

- stärker nulägesbilden genom bättre kunskapsunderlag och ökad samverkan,
- utvecklar dialogen med den judiska minoritetsgruppen,
- fortsätter och utvecklar kunskapshöjande insatser inom skolan,
- stärker skolpersonalens förmåga att upptäcka och hantera antisemitiska uttryck,
- fortsätter arbetet med att synliggöra judiskt liv genom kultur, bibliotek och samverkan med civilsamhället.

Bedömningen är att kommunen inte behöver bygga upp ett nytt parallellt system/en ny strategi för arbetet mot antisemitism. I stället bör befintliga strukturer stärkas, samordnas och tydliggöras inom ramen för kommunens ordinarie styrning och uppföljning.

Beslutsunderlag

Länk till rapporten

Beredningsansvariga

Aino Dahl

Magnus Burvall

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag samt att komplettera ärendet med en åtgärdsplan för att motverka andra former av hatbrott.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) förslag om att komplettera ärendet. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) förslag om att komplettera ärendet med en åtgärdsplan för att motverka andra former av hatbrott.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Lars Forsgren (SD) – Bifall till att-sats 1 och 3 samt avslag till att-sats 2.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* bifall till Lars Forsgrens (SD) förslag om att bifalla att-sats 1 och 3 samt att avslå att-sats 2. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

- Kommunstyrelsen
- För- och grundskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Kulturnämnden
- Fritidsnämnden
- Säkerhetsavdelningen
- Aino Dahl
- Magnus Burvall

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Sida 4 av 4

Umeå kommun

Click here to enter text.

Protokollsutdrag

Click here to enter text.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Antisemitism och hatbrott

Förstärkta insatser i Umeå kommun 2026

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3	Kommunstyrelsen.....	11
Inledning.....	4	Samordning och samråd	11
Lagstiftning och ansvar för nationella minoriteteters rättigheter	4	Brottsförebyggande arbete.....	11
Sveriges strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism	5	För- och grundskolenämnden samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	12
Begrepp som används inom detta område	5	Kulturnämnden.....	13
Nationella minoriteter och minoritetsspråk.....	5	Fritidsnämnden.....	13
Den judiska minoriteten – vem är jude?.....	5	Omvärldsanalys	14
Vad är antisemitism?	5	Jämförande översikt – Kommunernas arbete mot antisemitism.....	14
Hatbrott	5	Analys och slutsatser.....	15
Förutsättningar för det judiska livet	6	Förslag på åtgärder och fortsatt arbete...	16
Barn och unga är särskilt utsatta	8	Styrning.....	16
Judiska röster i Umeå	8	Föreslagna åtgärder	16
Förekomst av anmälda hatbrott	10	Stärka nulägesbilden genom data och ökad samverkan.....	16
Anmälningar kopplade till antisemitism i lokalpolisområde Umeå.....	10	Kunskapshöjande aktiviteter	16
Så arbetar Umeå kommun med nationella minoriteter	11	Synlighet och delaktighet	16

Produktion

Text och analys:

Aino Dahl, Cecilia Ravry, Fredrik Holmgren, Magnus Burvall, Umeå kommun.

Kontakt: strategiskutveckling@umea.se

Grafisk form: Mia Han, Kommunikation, Umeå kommun.

Foto: Fredrik Larsson, Philip Avesand / Visit Umeå, Lieselotte Van Der Meijs / Scandinav, Plattform / Johnér.

Besök vår webbplats: www.umea.se

Sammanfattning

Rapporten har tagits fram med anledning av nämndinitiativet om förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå. Den redovisar kommunens befintliga arbete, lokala erfarenheter från dialog med den judiska gruppen, nationella kunskapsunderlag, omvärldsbevakning och förslag till fortsatt utveckling.

Genomlysningen visar att Umeå kommun redan bedriver ett brett arbete som berör antisemitism, hatbrott, diskriminering, nationella minoriteter, trygghet och våldsbejakande extremism. Arbetet är främst integrerat i befintliga strukturer, exempelvis minoritetsarbetet, skolans värdegrunds- och likabehandlingsuppdrag, kulturverksamheten och det brottsförebyggande arbetet. Det är en styrka, men analysen visar också att antisemitismens särskilda uttryck behöver synliggöras tydligare.

En central slutsats är att anmälda hatbrott inte ger hela bilden av judars utsatthet i Umeå. Lokala judiska röster beskriver ökad otrygghet, särskilt kopplat till synlighet, sociala medier och samhällsklimat. Eftersom det saknas en formell judisk förening eller församling i Umeå behöver kommunen fortsätta utveckla en trygg, långsiktig och relationsbaserad dialog med den judiska gruppen.

Rapporten föreslår att kommunen stärker nulägesbilden genom bättre kunskapsunderlag och fler data-källor, utvecklar samverkan med den judiska minoritetsgruppen, fortsätter kunskapshöjande insatser för barn, unga och skolpersonal samt stärker arbetet med att synliggöra judiskt liv genom kultur, utbildning och civilsamhällessamverkan. Arbetet bör inordnas i kommunens ordinarie styrning och uppföljning, snarare än organiseras som en separat, parallell struktur.

Inledning

Denna rapport syftar till att besvara nämndinitiativet KS-2025/00672: Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå.

Uppdraget innebär i korthet att Stadsledningskontoret ska:

- ta fram en åtgärdsplan för att motverka antisemitiska hatbrott och andra former av hatbrott samt stärka samhällets stöd till dem som drabbas.
- ta fram förslag på förstärkta kunskapshöjande insatser om antisemitism i kommunen.
- genomlysade insatser som i dag vidtas mot antisemitism och föreslå kompletterande åtgärder för att utveckla arbetet.
- genomlysade insatser som kommunen, i samverkan med Polismyndigheten och andra aktörer, vidtar för att förhindra framväxten av våldsbejakande antisemitiska och rasistiska rörelser samt radikalisering av unga in

i dessa miljöer. Uppdraget omfattar också att föreslå kompletterande åtgärder för att utveckla arbetet.

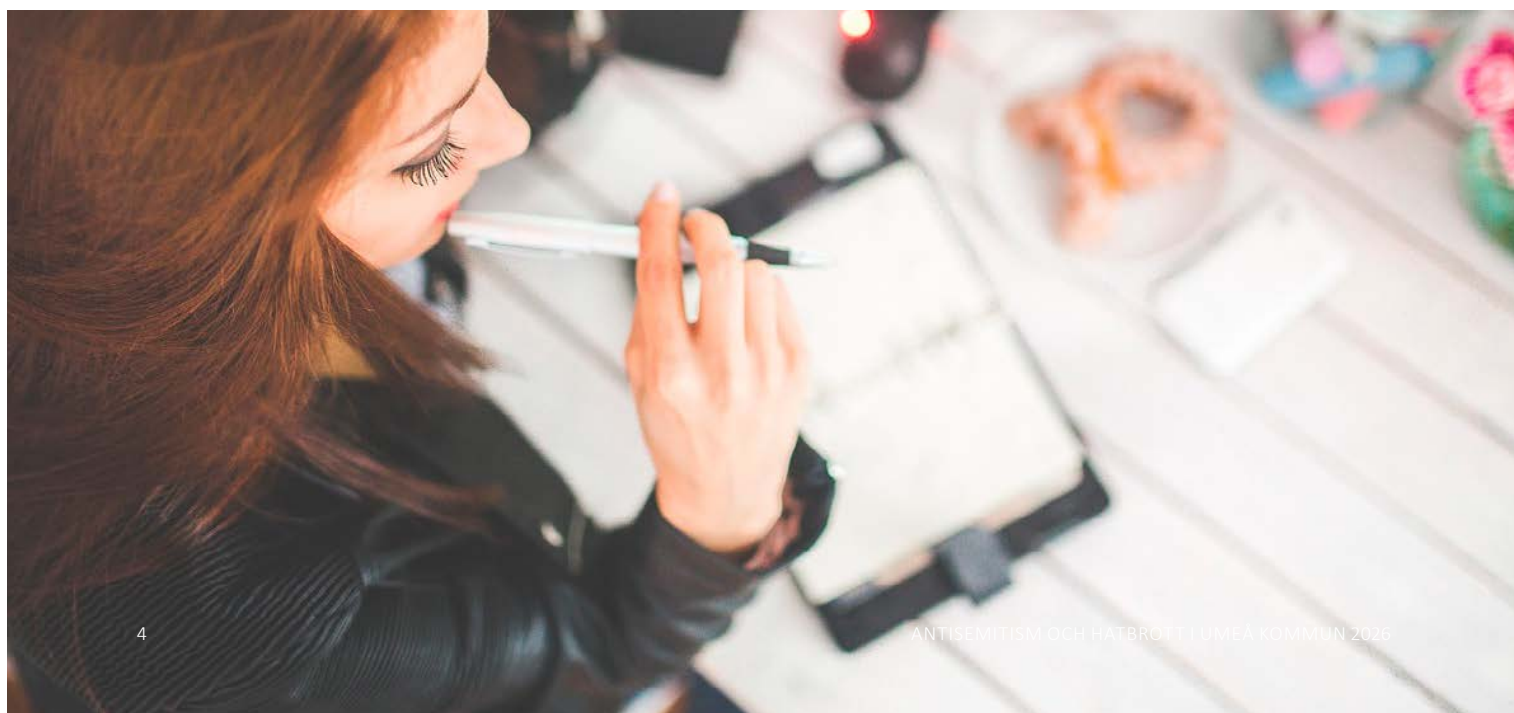
- ta fram ett förslag till strategi för att främja judiskt liv i Umeå. Detta bör göras inom ramen för den pågående dialogen mellan kommunen, regionen och företrädare för den judiska gruppen i Umeå.

Umeå vill vara en inkluderande kommun och växa med fokus på social hållbarhet och det goda livet för alla. För att nå och upprätthålla kommunens strategiska mål om inkludering arbetar Umeå systematiskt för att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Antisemitism är en form av rasism och kan kopplas till diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet samt till religion eller annan trosuppfattning. Även om nämndinitiativet särskilt handlar om antisemitism hänger arbetet samman med kommunens bredare arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Lagstiftning och ansvar för nationella minoriteters rättigheter

Umeå kommun arbetar aktivt för att stärka och utveckla rättigheterna för de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska skydda Sveriges nationella minoriteter, stärka deras möjligheter till inflytande och främja minoritetsspråken och minoriteternas kultur. I enlighet med lagen har kommunen, tillsammans med de nationella minoriteterna, tagit fram mål och riktlinjer som lägger grunden för ett långsiktigt, samordnat och kvalitativt arbete. Lagen berör hela kommunens organisation, från nämnder till verksamheter, och bidrar till tydlighet i ansvar, riktning och ambitionsnivå.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för det strategiska arbetet med minoritetsfrågor samt för att samordna nämndernas insatser. För arbetet med den judiska gruppen finns även en nationell strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. I Umeå pågår dialog med företrädare för den judiska gruppen, men det finns i dag ingen formell lokal organisering, exempelvis i form av en judisk förening eller församling.

Sveriges strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism

Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. Strategin ska skapa en struktur för det nationella arbetet under perioden 2025–2034. Målet är ett mer samordnat och målinriktat arbete som ger bättre förutsättningar för judiskt liv i Sverige. Judar ska kunna leva öppet, tryggt och fritt, och samhällets kunskap om judiskt liv och antisemitism ska öka.¹

Strategin bygger på tre huvudområden:

1. Kunskap, utbildning och forskning om judiskt liv.
2. Svenskt-judiskt kulturarv och judisk kultur.
3. Trygghet och öppenhet – arbetet mot antisemitism.

När regeringen presenterade strategin i maj 2025 lyftes den judiska kulturen fram som en värdefull och självklar del av det svenska kulturarvet och samhället. Det ska vara självklart att judar kan leva tryggt i Sverige.

Många svenska judar beskriver i dag antisemitismen som det största hindret för att fullt ut kunna leva ett judiskt liv i Sverige. Antisemitismen har ökat och behöver mötas med tydliga åtgärder. Strategin ska ge en struktur för det nationella arbetet, stärka förutsättningarna för judiskt liv och motverka antisemitism. Den berör flera politikområden, myndigheter och aktörer, och förutsätter att flera delar av samhället engageras.

Begrepp som används inom detta område

För att underlätta läsningen ges här en kort förklaring av centrala begrepp inom minoritetsarbete, antisemitism och våldsbejakande extremism.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Enligt minoritetslagen är Sveriges nationella minoriteter judar, romer, samer, sverigefinnar och torne-dalingar. Detta följer av Sveriges åtaganden enligt Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. I språklagen anges att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Vad är antisemitism?

Sveriges regering har ställt sig bakom Internationella alliansen för hågkomst av Förintelsens (IHRA) icke rättsligt bindande arbetsdefinition av antisemitism. Enligt definitionen är antisemitism "en bestämd uppfattning om judar som kan uttryckas som hat mot judar. Språkliga och fysiska uttryck för antisemitism kan riktas mot judiska eller icke-judiska personer och/eller deras egendom samt mot judiska institutioner och religiösa samlingsplatser".

Den judiska minoriteten – vem är jude?

Självidentifikation är grundprincipen för tillhörighet till de fem nationella minoriteterna i Sverige enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det innebär att individen själv avgör sin grupp-tillhörighet utifrån etnisk eller kulturell förankring. Det finns inget krav på att bevisa tillhörigheten.

Hatbrott

Hatbrott är brott där motivet är att kränka någon utifrån gärningspersonens uppfattning om en person, folkgrupp eller annan sådan grupp. Motivets exempelvis vara kopplat till ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning, kön, könsidentitet eller könsuttryck. Hatbrott är ingen egen brottsrubricering i lagboken. Hatbrott regleras främst genom brottsbalken (1962:700), bland annat genom bestämmelserna om hets mot folkgrupp (16 kap. 8 § BrB) och olaga diskriminering (16 kap. 9 § BrB).

¹ Regeringskansliet, www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/kulturdepartementet/strategi-judiskt-liv-tillganglig.pdf, 2026-04-23.

Förutsättningar för det judiska livet i Sverige

Den judiska minoriteten i Sverige befinner sig i en situation där antisemitism, både uttalad och subtil, skapar otrygghet, själv-censur och begränsar möjligheten att leva ett öppet judiskt liv. Utan långsiktiga, kunskapsbaserade och strukturella insatser riskerar antisemitismen att normaliseras, samtidigt som judiskt liv osynliggörs eller trängs tillbaka i det offentliga rummet. För den judiska gruppen är det viktigt att identitet och kultur kan komma till uttryck utan risk för hot, hat och kränkningar. Detta beskrivs bland annat i regeringens Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige.

Trots att judiskt liv har funnits i Sverige i över 250 år präglas många judars vardag i dag av otrygghet, begränsad handlingsfrihet och anpassning till antisemitism.

Många svenska judar beskriver antisemitismen som det enskilt största hindret för att fullt ut kunna leva ett judiskt liv i Sverige. Antisemitismen utgör ett hot både mot enskilda och mot det demokratiska samhället.²

Antisemitismen med dess månghundraåriga historia i Europa är ett hot både mot den judiska minoriteten och mot demokratin. Antisemitismen tenderar också att aktiveras av politiska händelser i omvärlden, särskilt kopplade till konflikter mellan Israel och andra länder i Mellanöstern. I samband med kriget mellan Israel och Hamas i Gaza, som inleddes med terrorattacken mot Israel den 7 oktober 2023, har såväl media som judiska organisationer vittnat om ökad utsatthet för antisemitism.³

Det finns flera studier som visar att politiska och våldsamma händelser kopplade till konflikten mellan Israel och Palestina kan bidra till att förstärka och aktivera antisemitiska attityder och hatbrott mot judar i diasporan.⁴

Eftersom antisemitism förekommer i många olika grupper i samhället är det viktigt att antisemitism förstås som ett brett samhällsproblem som involverar flera olika typer av grupper, politiska positioner och miljöer.⁵

En attitydundersökning från 2024 visar att antisemitismen globalt sett har ökat, men att nivåerna i Sverige är jämförelsevis låga, även i förhållande till nordiska länderna (Anti Defamation League 2025). Enligt undersökningen har 5 procent av den vuxna befolkningen i Sverige starkare antisemitiska inställningar än övriga befolkningen, vilket ligger i linje med en undersökning som Forum för levande historia gjorde 2020. Resultaten ska dock inte tolkas som att antisemitism är ett marginellt problem i det svenska samhället.⁶

Förekomsten av antisemitiska föreställningar och ökningen av hatbrott riktade mot judar innebär att det har blivit svårare att leva tryggt och säkert som jude i Sverige idag, både för enskilda medborgare och för judiska organisationer. Bristen, eller den upplevda bristen, på trygghet och säkerhet och risken för att utsättas för hat eller hot begränsar många judars möjligheter att leva ett judiskt vardagsliv och att öppet uttrycka sin judiska identitet.⁷

2 Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 2.

3 Brottsförebyggande rådet, Antisemitiska hatbrott. Samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer. Rapport 2025:9, s 15–16).

4 Brottsförebyggande rådet, Antisemitiska hatbrott. Samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer. Rapport 2025:9, s 27).

5 Brottsförebyggande rådet, Antisemitiska hatbrott. Samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer. Rapport 2025:9, s 24).

6 Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 9–10.

7 Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 9.

Oro och rädsla kan ta sig uttryck på flera sätt. FRA:s rapporter från (2013, 2018 och 2024) visar att en stor majoritet av respondenter ibland, ofta eller alltid undvek att bära eller visa judiska symboler för att minska risken att utsättas för antisemitism. Liknande resultat redovisas av Wigerfelt och Wigerfelt (2015), där flera intervjupersoner svarade att de tvingas reflektera över var och i vilka situationer som den judiska identiteten kan exponeras utan problem, eller att de är försiktiga med att synligt bära traditionella symboler såsom kippa eller judiska smycken.⁸

Vanliga brottstyper är hets mot folkgrupp, skadegörelse, olaga hot och ofredande. Dessa brott sker framför allt i digitala miljöer, i skolan eller på allmän plats, och förövaren är oftast inte känd för offret. Enligt en rapport om trossamfunds säkerhet från Myndigheten för stöd till trossamfund 2025 är bland annat de judiska trossamfunden särskilt utsatta för systematiska och återkommande våldsbrott.⁹ Det finns generellt ett stort mörkertal vid utsatthet för hatbrott och många judar väljer att inte polisanmäla incidenter, bland annat för

att det upplevs att anmälningsprocessen är svår och sällan leda till leder till fällande dom.¹⁰ Flera undersökningar om antisemitism i digitala miljöer ger en mycket allvarlig bild av läget. Spridningen av antisemitiska budskap av alla slag, konspirationsteorier, förnekelse och förvanskning av Förintelsen är vanligt förekommande på flesta digitala plattformar och forum. Antisemitiska budskap, uttryck och kodord ändras snabbt och anpassas till olika digitala miljöer.¹⁰

Sammanfattningsvis visar genomgången av studier, undersökningar och intervjuer att antisemitism förekommer både i fysiska och digitala miljöer. Den tenderar också att öka i samband med internationella konflikter.

Antisemitiska uttryck, hot och hatbrott har ökat under senare år, särskilt i samband med internationella händelser kopplade till Israel-Palestina konflikten. Händelser i Mellanöstern får snabbt genomslag även i Sverige. Det kan leda till att judar i Sverige kollektivt hålls ansvariga för händelser i konflikter som de inte har något ansvar för.

⁸ Brotsförebyggande rådet, Antisemitiska hatbrott. Samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer. Rapport 2025:9, s 29.

⁹ Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 10.

¹⁰ Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 10.

Barn och unga är särskilt utsatta

Barn och unga är särskilt utsatta för antisemitism eftersom de tillbringar mycket tid i skolan och på sociala medier, som är miljöer där antisemitism ofta förekommer på många olika sätt. Judiska elever har vittnat om verbala och fysiska angrepp samt språkbruk och handlingar som får dem att känna sig utpekade, stressade och ledsna. Även inom högre utbildning förekommer det att judiska studenter utsätts för antisemitism. Enligt företrädare för civilsamhället har otryggheten bland judiska studenter ökat i samband med manifestationer av olika slag vid universitet och högskolor kopplade till kriget i Gaza.¹¹

Skolan uppmärksammar inte alltid de antisemitiska uttrycken. Delvis beror det på att personalen i skolan saknar kunskap om antisemitism och hur den tar sig uttryck. Många antisemitiska uttryck kan också uppfattas som generella

rasistiska uttryck som inte är specifikt riktade mot någon särskild person och därför blir uttrycken inte heller alltid en anmälan om kränkande behandling eller trakasserier. Arbetet försvåras också av den felaktiga uppfattningen att antisemitism kräver att det förekommer närvaro av personer med judisk identitet. Brist på kunskap, både hos skolor och huvudman gör att antisemitism inte alltid synliggörs.¹²

Oavsett om antisemitiska yttringar görs medvetet eller omedvetet, och oavsett om det görs i närvaro av judar eller inte, bidrar själva yttringarna till att antisemitiska föreställningar reproduceras i skola och samhälle. Det gäller även till synes oskyldig stereotypiserande jargong och "skämt". Konspirationstänkande kan på samma sätt vara omedveten antisemitism från sympatisörens sida, samtidigt som spridandet av konspirationsteorier bidrar till antisemitismens fortlevnad.¹³

Judiska röster i Umeå

Umeå kommun har genomfört samråd med alla nationella minoriteter sedan 2011. Med den judiska gruppen genomfördes årliga samråd under perioden 2011–2020. Under de senaste två åren har samråd skett tillsammans med Region Västerbotten. Gruppen har också medverkat i fokusgruppsarbetet när kommunen arbetade med samrådsprocessen under 2023.

Under de senaste två åren har personer ur den judiska gruppen i Umeå bjudits in till samråd via personliga kontakter eller efter att de själva sökt kontakt med kommunen. Syftet har varit att skapa en långsiktig dialog och samverkan om trygghet, inkludering och främjande av judiskt liv i regionen och kommunen. I samråden har frågor om trygghet,

säkerhet, kunskap och utbildning varit centrala. Eftersom det saknas en formell organisering kring judiska frågor i Umeå sker dialogen med enskilda individer.

Bland deltagarna finns återkommande beskrivningar av ökad otrygghet, särskilt kopplad till antisemitiska uttryck i sociala medier. Deltagarna betonar behovet av regelbunden dialog med kommunen om trygghet och säkerhet. Trygghetsfrågan är högt prioriterad. Samtalen i samråden har också lett till tydligare gemensamma åtgärder, bland annat önskemål om utbildningsinsatser. Samtidigt kvarstår oro kopplad till synlighet, trygghet och samhällsklimat. Synpunkterna liknar dem som framkommer i den enkätundersökning som kommunen tagit del av från gruppen.

"Det vore bra om kommunen kunde kartlägga antisemitismen i Umeå så att föräldrarna kan känna sig tryggare."

"Oron kan komma till ytan när jag som judisk person i Umeå får höra: –Jag har inget emot judar, men sionister borde mördas."

¹¹ Regeringskansliet, Strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige. 2025, s 10.

¹² Skolverket, Antisemitism i skolan, Rapport 2025:28, s 7.

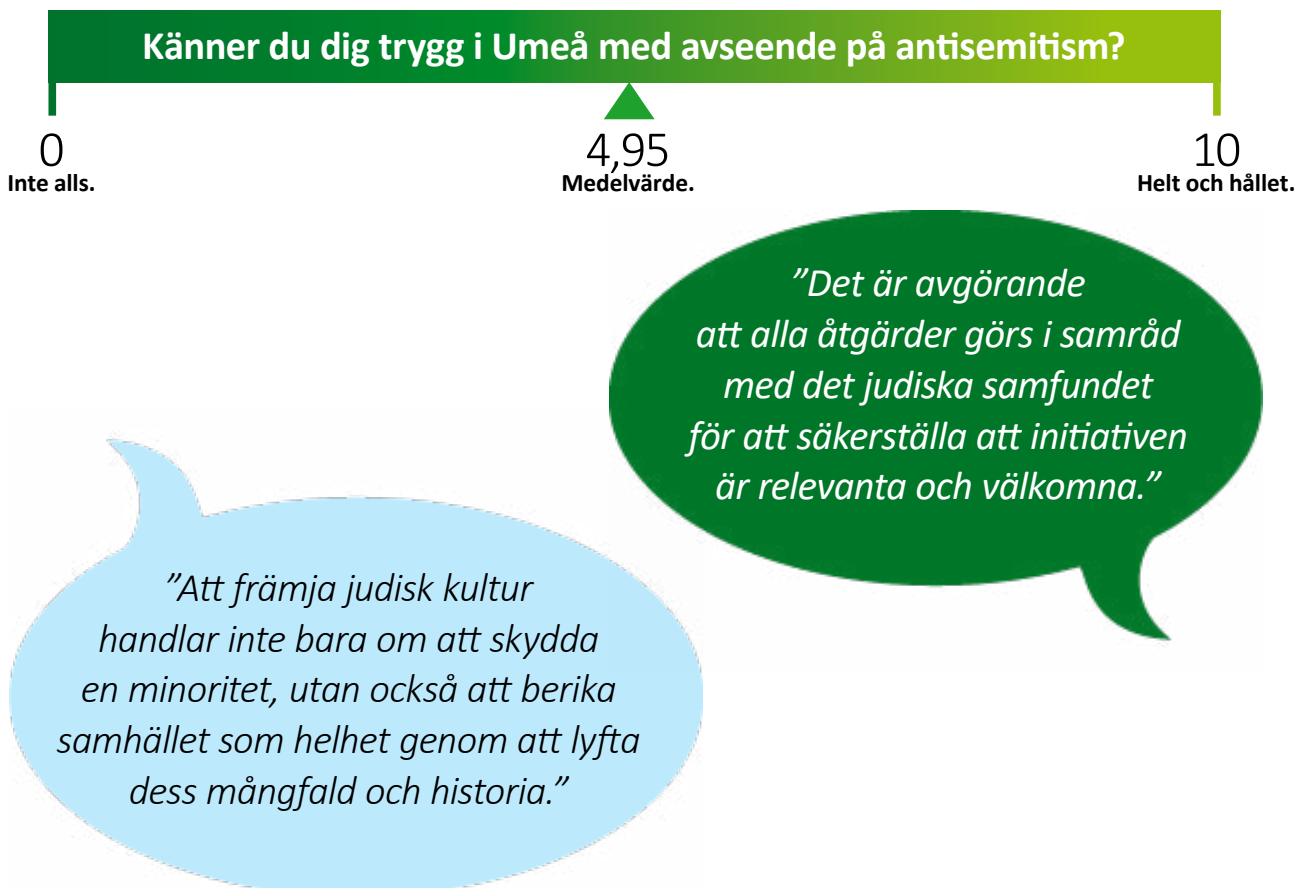
¹³ Skolverket, Antisemitism i skolan, Rapport 2025:28, s 30.

Det finns enighet om att skolan är den viktigaste arenan för att motverka fördomar. Judiska röster i Umeå uttrycker att de gärna gör skolbesök, men att de känner sig mer osäkra nu på grund av världsläget. Det är viktigt att höja kunskapsnivån om nationella minoriteter i allmänhet och om den judiska gruppen i synnerhet. Flera personer ur den judiska gruppen bedömer att många i Umeå aldrig har träffat en judisk person, vilket kan göra det lättare för fördomar att spridas och få fäste. I samtalen har förslag lyfts om studiedagar och utbildningar för lärare om judendom och antisemitism. Det har också framförts önskemål om ökat synliggörande i samhället. Inslag av judisk kultur och aktiviteter bör även rikta sig till majoritetsbefolkningen, så att synlighet och kunskapsspridning kan stärkas utan att den judiska gruppen pekas ut.

Kommunen har även tagit del av en enkätundersökning som en grupp inom den judiska befolkningen i Umeå genomförde den 1 december 2024. Enkäten fick 22 svar. Förslag och reflektioner från enkäten handlade bland annat om:

- trygghetsfrågor.
- vilket språk som bör prioriteras: hebreiska och/eller jiddisch.
- uppmärksammande av judiska högtider, med hänvisning till Region Västerbotten och Umeå kommun.
- hur myndigheter bäst kan främja judisk kultur i Umeå, exempelvis genom att stödja utvecklingen av mer nyanserad politik och dialog.
- utbildning och ökad medvetenhet hos lärare.
- förslag om ekonomiskt stöd till judiska kulturföreningar, som kan möjliggöra evenemang som konserter, filmfestivaler, föreläsningar och utställningar som främjar judisk kultur.
- offentliga evenemang och samarbeten för att öka synligheten i det offentliga rummet.
- aktivt arbete mot antisemitism.
- bevarande av kulturarv samt hur medier och kulturproduktion kan stödja och synliggöra judisk kultur.

I enkäten ställdes frågan: "Känner du dig trygg i Umeå med avseende på antisemitism?" Skalan var 1–10, där 1 betyder *Inte alls* och 10 betyder *Helt och hållet*. Medelvärde bland respondenterna var 4,95.

Förekomst av anmälda hatbrott i Umeå

Officiell statistik från polisen över anmälda hatbrott i Umeå visar nivåer som är betydligt lägre än i riket som helhet. Erfarenheterna från dialoger med lokala judiska personer, tillsammans med den nationella bilden, talar dock för att det kan finnas ett omfattande mörkertal i den lokala brottsstatistiken. Det har också varit svårt att få en heltäckande bild av judars situation i Umeå, eftersom det saknas lokala judiska organisationer att samverka med. Bilden blir därför fragmenterad och ofullständig, eftersom kontakten sker med enskilda personer och mindre grupperingar. Siffrorna nedan avser endast anmälda hatbrott.

Anmälningar kopplade till antisemitism i lokalpolisområde Umeå

Lokalpolisområde Umeå rapporterade i januari 2026 siffror kopplade till anmälda hatbrott. Ett exempel är händelsen 2025 då två dockor, iklädda blårandiga skjortor med davidsstjärnor på bröstet, hängdes upp med snaror runt halsen i Vänortsparken. Tre personer misstänktes för hets mot folkgrupp. Förundersökningen lades ned efter att kammaråklagare gjort en helhetsbedömning och funnit att upphängningen inte utgjorde brott, utan rymdes inom yttrandefriheten. Händelsen väckte debatt och kan ha bidragit till ett ökat upplevt tryck på gruppen.

Totalt antal anmälda hatbrott i lokalpolisområde Umeå

- 2023 – 20 st ärenden.
- 2024 – 21 st ärenden.
- 2025 – 10 st ärenden.

Hatbrott med inslag av antisemitism

År 2023 – fyra anmälda ärenden.

- Hakkors klottrat på skola.
- Davidsstjärna klottrad på ytterdörr.
- Hets mot folkgrupp - gjort nazisthälsning samt ropat sieg heil.
- Klotter hakkors.

År 2024 – två anmälda ärenden.

- Hets mot folkgrupp – ropat sieg heil. Redovisat åklagare.
- Hets mot folkgrupp – ropat sieg heil.

År 2025 – ett anmält ärende.

- Hets mot folkgrupp – installationen med dockorna i Vänortsparken.

Källa: Lokalpolisområde Umeå, statistik över anmälda brott, 2023–2025.

Så arbetar Umeå kommun med nationella minoriteter

Några kommunala verksamheter har ett särskilt stort fokus på nationella minoriteter. I Umeå gäller det Stadsledningskontoret (kommunstyrelsen), utbildningsverksamheterna (för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden), äldreomsorgen (äldrenämnden) och kulturförvaltningen (kulturnämnden). Utöver minoritetslagen och lagen om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism finns flera speciallagar som berör nämndernas ansvar. Ett exempel är skollagen, som reglerar arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. Tillsammans med kommunens styrdokument utgör dessa lagar grunden för arbetet med de här komplexa frågorna.

Detta kapitel beskriver hur berörda nämnder arbetar med nationella minoritetsfrågor och antisemitism.

Kommunstyrelsen

Samordning och samråd

Kommunens strategiska arbete med nationella minoriteter och minoritetsspråk samordnas av avdelningen Strategisk utveckling inom Stadsledningskontoret. Avdelningen samverkar, samordnar, styr och stödjer arbetet. Det sker bland annat genom samråd, dialog samt informations- och kommunikationsinsatser. Samråden kan vara både övergripande och verksamhetsspecifika. Utöver samråd genomförs också konsultationer med samerna i frågor som har särskild betydelse för det samiska folket.

Umeå kommuns verksamheter, främst utbildningsnämnderna och äldrenämnden, samråder regelbundet med nationella minoriteter för att stärka minoriteternas inflytande och egenmakt i frågor som berör dem. Umeå kommun bjuder också in medborgare, politiker och tjänstepersoner till olika former av samråd för att diskutera behov och önskemål med anledning av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Brottsförebyggande arbete

Inom ramen för konsultationsforumet Våldsbejakande extremism samarbetar Umeå kommun med polisen och Region Västerbotten. Från kommunen deltar bland annat representanter från stöd och omsorgsförvaltningen, för- och grundskoleförvaltningen, gymnasiet och vuxenutbildningsförvaltningen samt stadsledningskontoret. Arbetet syftar till att förebygga och förhindra framväxten av våldsbejakande antisemitiska och rasistiska rörelser samt radikaliseringsav barn och unga. Det sker genom konsultationer för yrkesverksamma och genom regelbundna lägesbilder. Forumet är välfungerande och har uppmärksammats nationellt.¹⁴

Det finns ett behov av att sprida den kunskap som byggs upp i forumet till fler delar av kommunen. Det gäller både våldsbejakande extremism och nya samhällstrender. En bredare kunskapsspridning kan stärka den förebyggande effekten. De mått som finns, framför allt anmälda brott, bedöms dessutom ha ett stort mörkertal. Forumet bevakar lokala och nationella utvecklingar kopplade till antisemitism. Under hösten har inga särskilda ärenden eller händelser med koppling till denna problematik inkommit.

Aktivitet	Ansvarig nämnd	Genomförande	Uppföljning
Samordna kommunens arbete mot antisemitism och hatbrott.	Kommunstyrelsen	Umebrå	Rapportering till KS.
Utveckla samråd och dialog med den judiska gruppen.	Kommunstyrelsen	Samråd mellan kommunen, regionen och den judiska gruppen	Årlig rapport.
Stärka säkerhetsarbetet vid evenemang.	Kommunstyrelsen	Samverkan med säkerhetsavdelningen, arrangörer och andra relevanta aktörer.	Kontinuerlig uppföljning vid arrangemang.

¹⁴ Umeå kommun Årets förebyggare av extremism, cve.se/aktuellt/umeakommunaretsforebyggareavextremism2025.5.76d557e4196f10bbb31ad4.html, 2026-04-23.

För- och grundskolenämnden samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Utbildningsnämnderna är Umeås starkaste och mest utvecklade arena i arbetet mot antisemitism, nationella minoriteter, demokrati och arbetet mot kränkningar och diskriminering. För- och grundskolan har utvecklat arbete för att stärka kunskapen om Sveriges fem nationella minoriteter, bland annat genom material, språkliga mötesplatser och demokratitaktiviteter. Förskolans och skolans uppdrag är att förebygga och bemöta intolerans, förtryck och våld, exempelvis rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, med kunskap

och aktiva insatser. Enligt skollagstiftningen ska alla former av kränkande behandling och diskriminering motverkas.

Gymnasieskolorna och vuxenutbildningen i Umeå har ett värdegrundsuppdrag enligt skollagen, vilket ska genomsyra all undervisning. I uppdraget ingår arbete med diskrimineringsgrunderna, där etnisk tillhörighet är en av grunderna. Arbetet med likabehandling och mot diskriminering pågår kontinuerligt i verksamheterna.

Aktivitet	Ansvarig nämnd	Genomförande	Uppföljning
Genomföra utbildningsinsatser om antisemitism för lärare och skolpersonal.	För- och grundskolenämnden	Fortsatt samarbete med Segerstedtinstitutet, universitetet och andra aktörer.	Redovisning i nämndens verksamhetsuppföljning.
Fortsätta utbildningsinsatser och temadagar om antisemitism och annan rasism för elever och lärare.	För- och grundskolenämnden	Exempelvis program för Förintelsens minnesdag och annan tillhörande planering.	Årlig uppföljning.
Fortsätta utbildningsinsatser och temadagar om antisemitism och annan rasism för elever, lärare och samverkande arbetsgivare.	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Undervisning för elever samt fortbildningsdagar för all personal, samt information till arbetsgivare.	I den årliga återskrivningen av kränkingsärenden till huvudman identifieras om inrapporterade ärenden har antisemitiska, islamofobiska eller andra rasistiska inslag. Skolinspektionen följer upp att lagen följs.
Kompletterande insatser i annan pedagogisk verksamhet för att arbeta mot rasism och antisemitism.	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Exempelvis inbjudna representanter från religiösa samfund, samarbete med bibliotek och kurator, FN-rollspel samt resor till Förintelsens minnesplatser.	Följs upp i kvalitetsrapporten.

Antisemitism och andra former av rasism behandlas inom obligatoriska undervisningsämnen och kurser, exempelvis samhällskunskap, historia och religionskunskap. Där är kunskap om demokrati, mänskliga rättigheter och historiska perspektiv centrala delar av undervisningen. Utöver ordinarie undervisning genomförs återkommande temadagar om antisemitism och annan rasism för både elever och personal. I oktober 2024 genomfördes exempelvis en särskild temadag med fokus på antisemitism för lärare, rektorer och elevhälsa.

Inom ramen för skolhuvudmannens kvalitetsarbete redovisas varje år antalet anmälda händelser utifrån kränkande

behandling. Sexuella trakasserier och trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Det finns ingen tillgänglig data i nuläget som styrker att judar specifikt är utsatta för diskriminering eller rasism i Umeå kommuns förskolor och skolor. Det är av fortsatt stor betydelse att kunskapshöjande insatser görs för att stärka information om hur barn och elever och deras vårdnadshavare anmäler kränkande behandling i de fall de anser sig ha blivit utsatta för detta.

Kulturnämnden

Kulturförvaltningen har påbörjat ett konkret arbete med frågor som rör antisemitism. Folkbiblioteken genomförde under hösten 2025 en utbildning med Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA). De har också erbjudit föreläsningar, utställningar och andra kulturella inslag kopplade till 250

år av judiskt liv. Arbetet är aktivt, men i dagsläget mer projektbaserat. Kulturförvaltningen arbetar också med aktiva åtgärder mot diskriminering inom sin grundverksamhet med inkludering och mångfald, till exempel genom biblioteksplanen.

Aktivitet	Ansvarig nämnd	Genomförande	Uppföljning
Stärka kultur- och kunskapsinsatser om judiskt liv.	Kulturnämnden	Föreläsningar, utställningar och biblioteksaktiviteter.	Uppföljning i verksamhetsplan.

Fritidsnämnden

Aktivitet	Ansvarig nämnd	Genomförande	Uppföljning
Utveckla fritidsverksamhetens arbete med normkritik och trygghet.	Fritidsnämnden	Dialog och utbildning inom fritidsgårdar.	Verksamhetsuppföljning.

Omvärldsanalys

Som en del av besvarandet av nämndsinitiativet har en omvärldsanalys genomförts. Den bygger på intervjuer med personal som arbetar med frågor kopplade till nationella minoriteter i Malmö, Göteborg och Uppsala. Kommunerna valdes ut eftersom de länge har arbetat strukturerat med mänskliga rättigheter och minoritetspolitik, har välutvecklade kontakter med judiska företrädare och har erfarenhet av arbete med nationella minoriteter. Alla tre bedriver strategiskt arbete mot antisemitism, men med olika grad av struktur, styrning och mognad. I samtliga fall är arbetet integrerat i befintliga styrsystem snarare än organiserat genom separata handlingsplaner.

Det finns skillnader i hur kommunerna organiserar arbetet. Malmö har exempelvis en samverkansöverenskommelse med Judiska församlingen och ett program för den nationella minoriteten judar. Göteborg har förstärkt arbetet politiskt, och Uppsala har arbetat med initiativet Ett Uppsala mot antisemitism 2024. Skolan är ett prioriterat område i alla tre kommuner.

Alla tre kommuner har etablerade judiska föreningar eller församlingar, vilket ger bättre förutsättningar för en formell dialog med gruppen. Samtliga respondenter lyfter utmaningar med digital antisemitism och ett upplevt mörkertal när det gäller anmälningar av hatbrott.

Jämförande översikt – Kommunernas arbete mot antisemitism

Område	Malmö	Göteborg	Uppsala
Övergripande styrning	Långsiktig och formaliserad samverkansöverenskommelse med Judiska församlingen (2024–2027). Program för nationella minoriteten judar.	Politisk förstärkning 2024–2025. Uppdrag via kommunfullmäktige.	Initiativet Ett Uppsala mot antisemitism (2024).
Separat strategi	Nej, men särskilt program och överenskommelse.	Nej, integrerat i Mänskliga rättigheter- och minoritetspolitiken.	Nej, integrerat i trygghetsarbetet, hållbarhetsarbetet och minoritetspolitiken.
Skola - prioritering	Ja, med stöd av Pedagogisk inspiration och judiskt kunskapscenter.	Ja, via Levande historia.	Ja, bred lärsatsning 2025.
Kompetensutveckling	Kontinuerlig via samverkan.	Rektors- och lärarutbildningar.	Samtliga lärare genomgick utbildning (2025).
Samverkan med judiska företrädare	Mycket stark och formaliserad.	Regelbunden dialog och samråd.	Regelbunden dialog och samråd.
Arbete mot extremism	Integrerat i trygghetsarbetet.	Integrerat.	Integrerat.
Främjande av judiskt liv	Tydlig ambition, kultur och identitetsförstärkande arbete.	Kulturinsatser och jubileumssatsningar.	Minoritetsvecka och synliggörande av gruppen.

Analys och slutsatser

Genomlysningen visar att Umeå kommun redan bedriver ett omfattande arbete som berör antisemitism, hatbrott, diskriminering, nationella minoriteter och våldsbejakande extremism. Arbetet bedrivs dock inte som ett särskilt arbete mot antisemitism, utan är integrerat i flera befintliga strukturer. Det gäller bland annat minoritetsarbetet, skolans värdegrunds- och likabehandlingsuppdrag, det brottsförebyggande arbetet, kulturverksamhetens arbete med synliggörande och kommunens övergripande arbete för mänskliga rättigheter och social hållbarhet.

Detta är i grunden en styrka. Antisemitism bör inte hanteras isolerat från kommunens bredare ansvar att motverka diskriminering, rasism, kränkande behandling och hot mot demokratiska värden. Samtidigt visar genomlysningen att antisemitism har särdrag som behöver uppmärksammas tydligare. Antisemitism kan uttryckas genom hot, hat, konspirationsteorier, förvanskning av Förintelsen, stereotypiserande skämt och kollektiv skuldbeläggning av judar för händelser i omvärlden. Den förekommer både i fysiska och digitala miljöer och förstärks ofta i samband med internationella konflikter. Därför behöver ett generellt arbete mot diskriminering kompletteras med särskild kunskap om antisemitismens uttrycksformer, mekanismer och konsekvenser.

En viktig slutsats är att skillnaden mellan den officiella bilden och den upplevda utsattheten behöver tas på stort allvar. Antalet anmälda hatbrott med antisemitiska inslag i Umeå är lågt, men lokala judiska röster beskriver samtidigt ökad otrygghet, särskilt kopplat till synlighet, sociala medier och samhällsklimat. Detta stämmer överens med nationella studier som visar att hatbrottsstatistik inte fångar hela problembilden. Många incidenter polisanmäls inte. En betydande del av utsattheten består också av ett mer diffust tryck, självzensur och oro som inte alltid motsvarar en enskild brottslig händelse, men som ändå påverkar möjligheten att leva öppet och tryggt som jude.

Kommunens fortsatta arbete bör därför inte enbart utgå från anmälda brott. Det behöver också bygga på dialog, erfarenhetsbaserad kunskap och återkommande lokala lägesbilder. Särskilt viktigt är att lokala judiska röster ges utrymme i analysen. Eftersom det saknas en formell judisk

förening eller församling i Umeå blir dialogen mer sårbar och personberoende än i större kommuner som Malmö, Göteborg och Uppsala. Kommunen behöver därför arbeta varsamt, långsiktigt och relationsbyggande för att utveckla samverkan på ett sätt som upplevs tryggt och relevant.

Genomlysningen visar också att skolan är den viktigaste arenan för det förebyggande arbetet. Barn och unga möter både kunskap och normer i skolan, samtidigt som skolan är en miljö där antisemitiska uttryck kan förekomma genom jargong, skämt, konspirationsteorier eller trakasserier. Det arbete som redan bedrivs inom utbildningsnämnderna är centralt och bör fortsätta utvecklas. För att få större genomslag behöver kunskapshöjande insatser kombineras med ökad förmåga hos personal att upptäcka, bemöta, dokumentera och följa upp antisemitiska uttryck.

Kulturverksamheter som sprider kunskap om judiska frågor och minoritetsarbetet bidrar inte bara till att motverka antisemitism, utan också till att främja judiskt liv, synliggöra judisk kultur och skapa positiva möten med judisk historia, religion, språk och samtid. Lokala judiska röster har betonat att synliggörandet bör ske på ett sätt som inte pekar ut gruppen eller ökar utsattheten, utan bidrar till kunskap, igenkänning och delaktighet för hela Umeås befolkning.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet är ytterligare en viktig del. Umeå har etablerade strukturer för brottsförebyggande samverkan. Dessa strukturer bör även fortsättningsvis användas för att bevaka och hantera rasistiska uttryck, särskilt när de kan kopplas till radikaliserings-, extremistiska miljöer eller ökad risk för hot och våld.

Sammantaget pekar analysen mot att Umeå kommun inte främst behöver bygga upp ett nytt parallellt system för arbetet mot antisemitism. Det viktigaste är i stället att stärka, samordna och förtydliga de strukturer som redan finns och inordnas i kommunens styrmodell och i befintliga processer för minoritetspolitik, trygghet, diskriminering, skola, kultur och brottsförebyggande arbete. På så sätt kan insatserna bli mer långsiktiga, möjliga att följa upp och mindre beroende av enskilda projekt eller personberoende initiativ.

Förslag på åtgärder och fortsatt arbete

Styrning

Umeå kommuns styrmodell säkerställer att arbetssätt, ansvar och befogenheter följer beslutade reglementen och delegationer. De åtgärder som identifieras i detta kapitel bör inordnas i styrmodellen för att ge struktur och långsiktighet. Flera av åtgärderna är långsiktiga och strukturbildande, eftersom Umeås främsta utmaning handlar om att fånga upp och förebygga antisemitism. Mot den bakgrunden bedöms det inte finnas behov av en särskild strategi eller handlingsplan. En sådan riskerar att bli antingen för diffus eller för smal och kortlivad. Strukturella åtgärder kan i stället stärka arbetet mot diskriminering mer övergripande och ge positiva effekter även för andra diskrimineringsgrunder. Det är samtidigt viktigt att säkra ett gott kunskapsunderlag för styrning samt indikatorer och data för uppföljning.

Minoritetsarbetet styrs genom Mål och riktlinjer för minoritetsarbetet. Alla nationella minoriteter medverkar i processen, från framtagande av underlag till uppföljning. Kommunstyrelsen ansvarar för detta arbete. I Mål och riktlinjer kan utmaningar för respektive minoritet lyftas som prioriterade områden. Nämnderna ansvarar för arbetet med nationella minoriteter inom sina respektive verksamhetsområden.

Föreslagna åtgärder

Stärka nulägesbilden genom data och ökad samverkan

- a) *Se över förutsättningarna för att öka kunskapen om förekomsten av hot och hat (Kommunstyrelsen).*

De kända, offentliga källorna om hot och hat ger en annan bild än den upplevelse som judar i Umeå beskriver. Kommunen bör därför identifiera sätt att systematiskt fånga och strukturera dessa erfarenheter, men även utforska andra datakällor, till exempel hos brottsoffermyndigheten. Det skulle ge Umeå kommun en bredare och mer kompletterande bild av diskriminering och utsatthet.

- b) *Utveckla samverkan med den judiska minoritetsgruppen i Umeå (Kommunstyrelsen).*

En närmare samverkan med representanter för den judiska minoritetsgruppen kan ge bättre förutsättningar att identifiera och förankra aktiviteter och åtgärder som ger effekt för dem som berörs mest.

Kunskapshöjande aktiviteter

En av de tydligaste frågorna i arbetet med nämndinitiativet är behovet av mer kunskap. Samhällsströmningar och digitala miljöer har blivit alltmer polariserade, vilket riskerar att försvaga fakta som grund för samtal och dialog. Genom att ge framför allt barn och unga ökad kunskap om mänskliga rättigheter och nationella minoriteter stärks förutsättningarna för ett gott judiskt liv i Umeå.

- a) *Ta fram en plan för komplettering av kunskapshöjande aktiviteter för barn och unga (För- och grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden).*

Det arbete som redan pågår inom utbildningsförvaltningarna kan kompletteras med insatser som breddar förståelsen för judiskt liv, antisemitism och nationella minoriteter. Utveckling, uppföljning och utvärdering kan med fördel ske i samverkan med Umeå universitet eller andra relevanta aktörer.

- b) *Ta fram en plan för att stärka skolpersonalens förmåga (För- och grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden).*

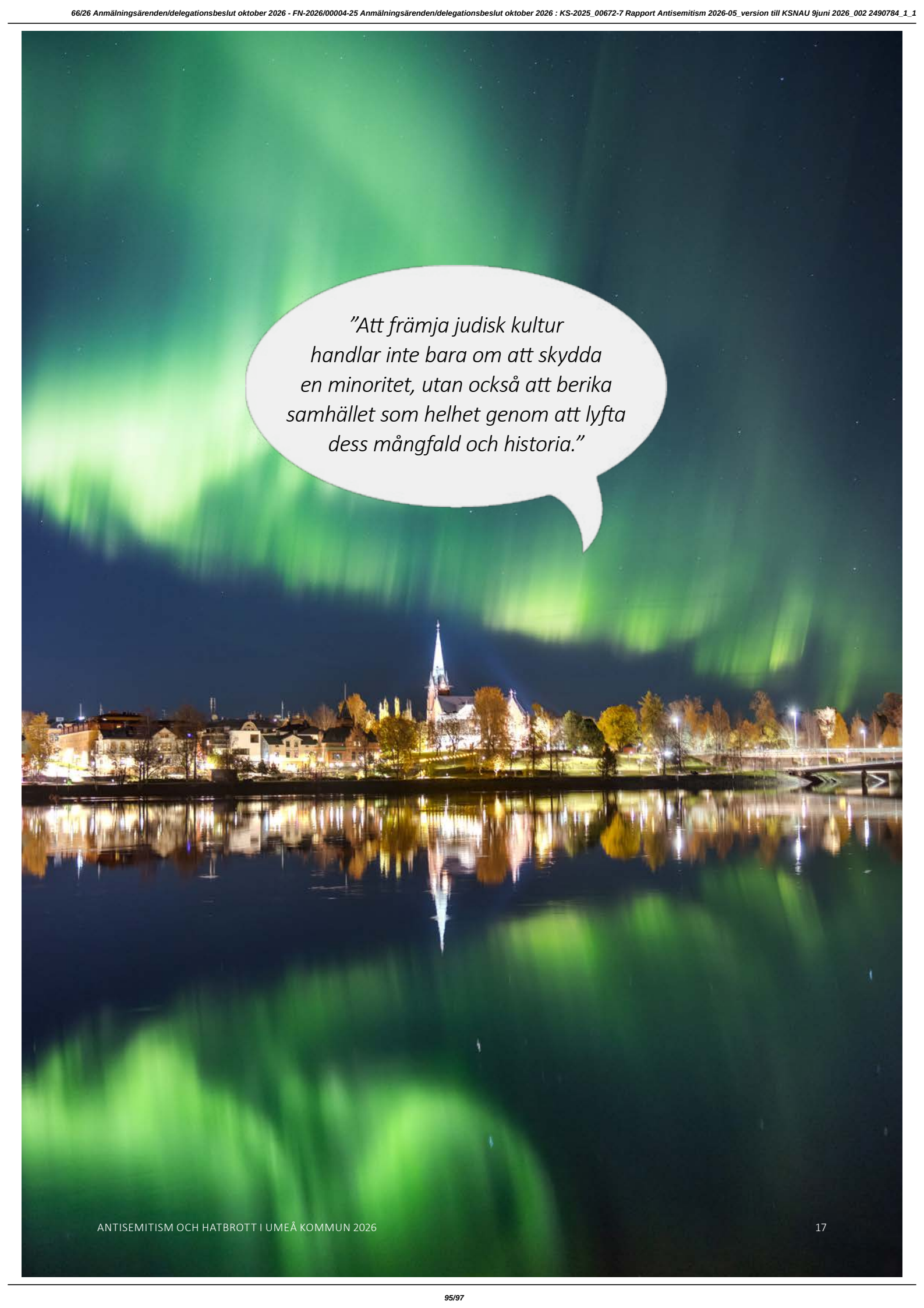
Skolans personal är en viktig resurs för att upptäcka, bemöta och dokumentera diskriminerande beteenden och handlingar. Genom att stärka personalens förmåga inom dessa områden ökar samhällets motståndskraft mot strukturell diskriminering.

Synlighet och delaktighet

Stärka det judiska livet (Kulturnämnden och Fritidsnämnden)

- a) *Utveckla insatser genom exempelvis biblioteken genom föreläsningar, konstatställningar och samarbeten med civilsamhället.*

Avslutande bedömning: Umeå kommun har goda förutsättningar att utveckla arbetet mot antisemitism och för att stärka judiskt liv. Det finns etablerade strukturer, ett aktivt minoritetsarbete, starka utbildningsverksamheter, kulturinsatser och fungerande samverkan inom trygghets- och brottsförebyggande arbete. Det fortsatta arbetet bör därför inriktas på att stärka nulägesbilden, utveckla dialogen med den judiska gruppen, höja kunskapen i skola och andra verksamheter, synliggöra judiskt liv och säkerställa att ansvar och uppföljning inordnas i kommunens ordinarie styrning.

*"Att främja judisk kultur
handlar inte bara om att skydda
en minoritet, utan också att berika
samhället som helhet genom att lyfta
dess mångfald och historia."*

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 181

Diariennr: KS-2026/00789

Avsägelse; ledamot i fritidsnämnden; Roger Persson (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Roger Persson (M) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i fritidsnämnden.

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att utse Ulf Näsholm (M) till ledamot i fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Roger Persson (M) avsäger sig uppdraget som ledamot i fritidsnämnden.

Beredningsansvariga

Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Roger Persson

Ulf Näsholm

Fritidsnämnden

Lönesupport, Troman

Justerares sign:

Utdraget bestyrks: